

Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Резонанс

Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження з СІАЗ: siaz@pochta.ru

№ 4

21 січня 2014 р.

РЕЗОНАНС

Бюлетень матеріалів оперативної інформації електронних видань

Додаток до журналу “Україна: події, факти, коментарі”

№ 4 2014

Для керівників та їхніх референтів

Засновники:

Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського
Служба інформаційно-аналітичного забезпечення
органів державної влади (СІАЗ)

Головний редактор

В. Горовий, д-р іст. наук, проф., заступник гендиректора НБУВ

Редакційна колегія:

Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна

Заснований у 2003 році
Виходить двічі на тиждень

Адреса редакції:

НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна

Тел. (044) 524-25-48, (044) 525-61-03

E-mail: siaz@pochta.ru

www.nbu.gov.ua/siaz.html

Передрук — тільки з дозволу редакції

© Національна бібліотека України
імені В. І. Вернадського, 2014

ЗМІСТ

У центрі уваги 3

Аналітичний ракурс

Гранчак Т.

Загострення суспільно-політичної кризи:
Київ, вул. Грушевського. **5**

Законодавча влада 23

Виконавча влада 33

Політика 41

Економіка 49

Економіка України в контексті
світових кризових тенденцій. **56**

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Президент підписав Закон України «Про Державний бюджет України на 2014 рік» і ряд інших законів

Президент України В. Янукович підписав Закон України № 719-VII «Про Державний бюджет України на 2014 рік». Також глава держави підписав ряд інших законів, зокрема:

– № 721-VII «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян»;

– № 722-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень під час проведення футбольних матчів»;

– № 723-VII «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі»;

– № 724-VII «Про внесення змін до Регламенту Верховної Ради України»;

– № 725-VII «Про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу України щодо заочного кримінального провадження»;

– № 726-VII «Про внесення зміни до Закону України “Про безоплатну правову допомогу” щодо відтермінування набрання чинності положеннями пункту 6 розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення”»;

– № 727-VII «Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій із ввезення на митну територію України природного газу»;

– № 728-VII «Про внесення зміни до статті 297 Кримінального кодексу України щодо відповідальності за осквернення або руйнування пам’ятників, споруджених в пам’ять тих,

хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців»;

– № 729-VII «Про внесення зміни до Кримінального кодексу України щодо відповідальності за заперечення чи виправдання злочинів фашизму»;

– № 731-VII «Про внесення змін до Закону України “Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань”» (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 17.01).

Закони від 16 січня офіційно оприлюднені

21 січня вийшли друком закони, ухвалені Верховною Радою 16 січня. Вони опубліковані в офіційних виданнях «Голос України» та «Урядовий кур’єр», хоча в понеділок увечері опозиціонери намагалися завадити такій публікації. Ці закони наберуть чинності з дня, наступного за днем офіційного оприлюднення.

П’ять ухвалених парламентською більшістю законів викликали широку критику як такі, що порушують права людини. Ідеться, зокрема, про найширший за обсягом запроваджуваних обмежень Закон України «Про зміни до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та інших процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян».

При цьому підпункт 5 п. 18 розд. I відповідного Закону (про запровадження норми про продаж sim-карт за паспортами) набирає чинності 1 травня 2014 р.

Закон України «Про відповідальність за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі» набирає чинності через місяць з дня його опублікування.

Закон про внесення змін до Кримінального процесуального кодексу щодо заочного кримінального провадження набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування – 22 січня.

Закон про звільнення від кримінальної відповідальності учасників мирних зібрань, що відбувалися з 21 листопада до 26 грудня, набирає чинності з дня, наступного за днем його опублікування, і підлягає виконанню протягом одного місяця. Цей закон звільняє від відповідальності, зокрема, бійців спецпідрозділу міліції «Беркут», причетних до побиття студентів 30 листопада 2013 р. (*Радіо «Свобода»* (<http://www.radiosvoboda.org/content/article/25236583.html>). – 2014. – 21.01).

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

Т. Гранчак, заввідділу СІАЗ НБУВ

Загострення суспільно-політичної кризи: Київ, вул. Грушевського

16 січня у Верховній Раді України було прийнято ряд резонансних законів, які жорстко обмежують проведення мітингів, використання мережі Інтернет, мобільного зв'язку, роботу ЗМІ, вводять поняття «іноземний агент», кримінальну відповідальність за наклеп та ін. 17 січня Президент В. Янукович підписав ці закони.

У контексті цих подій 19 січня в Києві на майдані Незалежності відбулося народне віче, що збрало, за різними оцінками, від 200 до 500 тис. учасників, які виступили з вимогою до опозиції визначитися з єдиним лідером протесту й запропонувати конкретний план дій. Зокрема, один з керівників Автомайдану Д. Булатов, виступаючи зі сцени Майдану, наголосив: «У нас немає часу, поки ви домовитеся про розподіл посад...».

Напередодні подібні претензії опозиційним вождям адресували представники інтелігенції, вимагаючи назвати єдиного лідера громадського спротиву.

Утім, під час виступів на Майдані лідери опозиції уникали відповіді на це питання. За словами А. Яценюка, ті, хто перетворює громадський протест на боротьбу за лідерство, є провокаторами, а справжнім лідером Майдану політик назвав український народ.

Разом з тим під час віче представники опозиції оголосили програму дій. Згідно з їхніми заявами, 16 січня влада сфальсифікувала прийняття ряду антиконституційних законодавчих актів, в Україні відбувся державний переворот, спрямований на повалення конституційного ладу в державі. У зв'язку з цим опозиція та учасники народного віче на майдані Незалежності прийняли рішення не визнавати прийнятих 16 січня законів, оскільки вони порушують Конституцію України. Також буде створена народна рада як об'єднання народних депутатів України, членів опозиційних фракцій від «Батьківщини», «Свободи», УДАРу й позафракційних народних депутатів. Народне віче доручає народній раді, після підтвердження її повноважень українським народом, сформуванню всю вертикаль влади, починаючи з уряду народної довіри, який повинен отримати підтримку на Майдані. Опозиція також пообіцяє провести всеукраїнське народне голосування з питань висловлення недовіри Президенту України й тим народним депутатам, які приймали ці закони, ідеться в плані дій. Народні депутати також мають намір створити Конституційні збори як орган для підготовки проекту нової Конституції України, а також провести демократичні вибори київської влади, забезпечивши їх підготовку та організацію. Депутати зобов'язуються звільнити й забезпечити повну правову реабілітацію всіх політичних ув'язнених, у тому числі Ю. Тимошенко, ідеться в документі.

Водночас частина активістів закликала протестувальників негайно йти до Верховної Ради й пікетувати її доти, поки парламент не відмінить ухвалені 16 січня закони. Не зважаючи на те, що лідери опозиції не підтримали цей заклик, наголошуючи на важливості збереження мирного характеру протестів і недопущення провокацій, за оцінками ЗМІ, близько 30 тис. мітингувальників попрямували до міліцейського блок-

посту біля в'їзду в урядовий квартал, що на вул. Грушевського поруч зі стадіоном ім. В. Лобановського. Частина радикально налаштованих активістів почала штурм, застосовуючи пащі, фаєри, вибухові пакети, димові шашки. У відповідь «Беркут» застосував шумові гранати, сльозогінний газ і гумові кулі. Атакуючі підпалили міліцейські автобуси, щоб збити проїзд вул. Грушевського вільним. У відповідь міліція застосувала водомети. Слід зазначити, що температура на той момент була нижче нуля.

Активну участь у подіях на вул. Грушевського взяло об'єднання «Правий сектор». У заяві об'єднання йдеться: «Голосування 16 січня 2014 р. у Верховній Раді поклато край сподіванням українців на мирне вирішення суспільно-політичної кризи, що розпочалася із захоплення та узурпації влади в Україні регіонально-комуністичною бандою ще у лютому 2010 р. Звір'яче побиття студентів, події на Банковій, спроби штурму Майдану, повна нівеляція виборів, демонтаж державності, постійні репресії, побиття, підпали майна активістів – це той шлях, який пройшли українці за останні два місяці.

Мільйонні мирні акції повсталого народу на цей момент не допомогли вирішити жодного з тих злободенних питань, що стоять на порядку денному. І якщо на початку грудня минулого року режим внутрішньої окупації перебував у страху й не міг оговтатися від мільйонів вільних українців на вулицях столиці, то на цей час, перегрупувавшись й озброївшись різноманітними політичними технологіями, він розпочав контрнаступ.

У зв'язку з вищесказаним, ми – українські націоналісти – звертаємося до опозиційних політичних партій, громадських організацій, активістів Автомайдану й самооборони Майдану, усіх вільних людей України із закликом розглянути й прийняти до виконання наші пропозиції стосовно подальших дій повсталого народу....

...В. Януковича не визнавати Президентом України, а уряд М. Азарова вважати окупаційною адміністрацією, рішення якого не мають ніякої сили на території України». Як заявив представник об'єднання, «Правий сектор» є 23-ю сотнею самооборони Майдану й на вул. Грушевського його активісти

прийшли для охорони людей. Методи, до яких вдалися мітингувальники біля стадіону «Динамо», він назвав «нормальною, здоровою реакцією на запровадження диктатури».

У результаті силового протистояння між протестувальниками й солдатами внутрішніх військ і «Беркуту» з обох сторін люди отримали поранення.

За оперативними даними Департаменту охорони здоров'я, станом на 6:00 ранку 20 січня до лікарів бригад екстреної медичної допомоги звернулося 103 учасники акції протесту на вул. Грушевського в Києві біля стадіону «Динамо». Про це йдеться в повідомленні прес-служби Київської міської державної адміністрації. Сорок двоє з них госпіталізовано. Чотири людини отримали травми середнього ступеня тяжкості (травми очей, кінцівок). Решта причин госпіталізації – травми, забиття, рвані рани, черепно-мозкові травми.

Також близько 100 працівників органів внутрішніх справ звернулися за медичною допомогою, 61 з них госпіталізовано, повідомили в управлінні зв'язків з громадськістю МВС України.

У сутичках між міліцією та протестувальниками 19–20 січня постраждало 24 журналісти. Про це повідомляє Інститут масової інформації. Серед постраждалих є представники радіо «Свобода», 5 каналу, «1+1», ICTV, СТБ, 24 каналу, «Спільнобачення», газети «Вести», LV.ua та ін. медіа. Більшість з них постраждали від вибухів гранат і травматичної зброї, які використовували правоохоронці, деякі були побиті міліцією чи «тітушками».

У прес-службі МВС України 20 січня вранці повідомили, що «співробітники міліції затримали понад 20 осіб, їх доставили до райуправління. З'ясовуються їхні особи, а також їхній ступінь участі в подіях».

Дев'ятьох осіб затримано в рамках розслідування кримінального провадження за статтею про масові заворушення. На решту затриманих складено адмінпротоколи, після чого їх відпустили. Серед затриманих також є представники різних політичних партій. «За фактом подій, які відбуваються на вул. Грушевського в Києві, розпочато кримінальне провадження за ст. 294 КК України», – повідомили також у міліції. При цьому,

відповідно до заяв департаменту громадської безпеки МВС України, коменданти Майдану в Києві, які є народними депутатами України від опозиції, озброюють загони самооборони.

У департаменті зазначили, що за ініціативою комендантів агресивно налаштованим людям роздають двометрові дерев'яні палиці з металевими наконечниками. «Ці палки є не що інше як небезпечна холодна зброя, яку вони мають наміри застосовувати для травмування правоохоронців», – переконані в міліції.

У міністерстві наголошують, що народні депутати, прикриваючись своєю недоторканністю, фактично штовхають людей на скоєння злочинів. «Кримінальний кодекс України кваліфікує такі дії як створення непередбачених законом воєнізованих або збройних формувань (ст. 260) і організація масових заворушень (ст. 294) і, як підбурювачів, визначає їх самих співучасниками цих злочинів», – підкреслили в міліції. «Міліція вкотре закликає громадян припинити протистояння, не здійснювати злочинів і дотримуватися громадського порядку», – ідеться в повідомленні МВС.

Враховуючи загострення ситуації й небажання учасників протесту в умовах, що склалися, припинити силове протистояння, лідер УДАРу В. Кличко звернувся до Президента В. Януковича щодо поновлення переговорів стосовно врегулювання суспільно-політичної кризи. «Ми з депутатами приїхали в Межигір'я... Я наголосив на вимогах людей, які два місяці протестують на Майдані. І що треба негайно вирішити політичну кризу», – підкреслив В. Кличко. Як зазначив політик, «Президент пообіцяв у понеділок, 20 січня, зранку створити комісію з представників Адміністрації Президента, Кабміну й представників опозиції, яка займеться вирішенням кризової ситуації в країні».

Про те, що Президент В. Янукович готовий розпочати переговори з представниками опозиції для врегулювання ситуації, що склалася, зі сцени на майдані Незалежності заявив також лідер фракції «Батьківщина» А. Яценюк. «Можу сказати своє бачення: мандат на переговори – це тільки мандат від Майдану. По-друге, виключно відкриті, публічні переговори.

По-третє, ці перемовини – це виконання наших вимог», – зазначив А. Яценюк.

Як інформують ЗМІ з посиланням на народного депутата від фракції Партії регіонів Г. Герман, група з врегулювання ситуації в Україні вже почала свою роботу. «Почала роботу група, яка створена з врегулювання, під керівництвом (секретаря РНБО) А. Ключова. До складу групи ввійшли міністр юстиції О. Лукаш і А. Портнов (радник Президента України)», – розповіла Г. Герман. За її словами, група запропонувала опозиції зустрітися в другій половині дня, запропонувавши їй визначити представника. Водночас, за словами Г. Герман, це буде перша зустріч, вона відбудеться без участі Президента.

Зі свого боку, опозиція заявила про готовність до переговорів з В. Януковичем для виконання вимог Майдану. Про це заявив депутат від фракції «Свобода» І. Мірошниченко. «Опозиція приймає рішення разом. Тому рішення про переговори з В. Януковичем ми приймаємо разом, усі три політичні сили. Тому “Свобода” разом з “Батьківщиною”, УДАРом піде на такі переговори. Поки що ми не визначили точно формат цих переговорів, про які заявив В. Янукович», – заявив він.

При цьому, за словами депутата фракції «Батьківщина» А. Павловського, ВО «Батьківщина» прийняла рішення відправити на переговори з Президентом України В. Януковичем замість лідера фракції А. Яценюка, іншого народного депутата.

Разом з тим лідер УДАРу В. Кличко наполягає на тому, що Президент В. Янукович має особисто брати участь у переговорах. За його словами, якщо В. Янукович справді налаштований на вирішення політичної кризи, а не імітацію процесу й затягування часу, він повинен ухвалити відповідальне рішення – особисто взяти участь у переговорах і відповідати за кожний крок домовленостей. «Тому виглядає дивним вести переговори з А. Ключовим, якого В. Янукович призначив головою робочої групи для вирішення політичної кризи. Бо саме А. Ключов несе відповідальність за кривавий розгін Євромайдану 30 листопада й побиття студентів, за що так нікого й не було покарано», – наголосив В. Кличко.

«Є сенс вести переговори лише з тими, хто приймає рішення й несе відповідальність за їх виконання. Тому з боку влади в переговорах обов'язково має брати участь Президент В. Янукович, – підкреслив В. Кличко. – Дуже важливо, щоб ці переговори мали реальний результат. Бо це – єдиний спосіб вийти з протистояння без ескалації конфлікту. Якщо влада знову порушить слово, ескалація ситуації неминуча».

Для проведення технічних консультацій на зустріч зі сформованою владою групою з урегулювання ситуації в країні відправили чотирьох представників Майдану. Про це повідомили у прес-службі «Батьківщини». До складу делегації ввійшли О. Турчинов від «Батьківщини», В. Ковальчук від УДАРу, Р. Кошулинський від «Свободи» і Ю. Луценко від громадськості.

У «Батьківщині» підкреслили, що йдеться не про переговори, які вестимуть лідери Майдану й опозиції, а саме про попередню консультацію.

Рада ВО «Майдан» вимагає присутності на переговорах особисто В. Януковича. Вона затвердила такі директиви на проведення переговорів:

- виведення «Беркуту», інших спецпідрозділів, внутрішніх військ МВС України зі столиці й повернення їх у місця постійної дислокації;

- скасування (визнання нечинними) пакета законів, ухвалених 16 січня;

- припинення політичних репресій, звільнення усіх політичних в'язнів, зокрема активістів Євромайдану і Ю. Тимошенко;

- повернення до редакції Конституції України 2004 р.;

- корекція виборчого законодавства, зміна норм, які дають можливості для фальсифікацій;

- призначення нового складу Конституційного Суду, Національної ради з питань телебачення та радіомовлення, Рахункової палати із забезпеченням представництва опозиції, утворення Наглядової ради Першого національного каналу (УТ-1) з урахуванням представництва громадськості й опозиції;

- ухвалення нового закону про ЦВК і відповідна зміна його складу (за принципом «половина – від влади, половина – від опозиції, голова – представник громадянського суспільства»);
- відставка уряду М. Азарова, у тому числі міністра внутрішніх справ В. Захарченка;
- формування й затвердження складу технічного уряду на перехідний період, який має забезпечити стабільне функціонування державного механізму на перехідний період і проведення чесних і демократичних виборів;
- оголошення дострокових президентських виборів;
- проведення дострокових парламентських виборів на суто пропорційній основі з відкритими списками.

Представники Майдану передали членам групи лист із громадськими вимогами, які ті пообіцяли передати Президенту.

«Відповідальність за життя й безпеку учасників акцій несе особисто Президент В. Янукович як гарант Конституції, який поки що усувається від вирішення гострої політичної кризи, яку ми спостерігаємо на вулицях», – зазначила В. Сюмар, член ради ВО «Майдан».

Події в Києві 19 січня стали каталізатором процесу визначення єдиного лідера протестного руху. Так, після подій на вул. Грушевського в Києві з єдиним лідером опозиції, якого активісти руху підтримуватимуть надалі, визначився Автомайдан. Про це 20 січня на своїй сторінці у Facebook повідомив один з лідерів Автомайдану Д. Булатов. «У найважчий і небезпечний час для народу України тільки один лідер був з людьми на першій лінії фронту! Це В. Кличко! Справжні дії в необхідний момент коштують набагато більше, ніж розмови, плани й стратегії. Автомайдан визначився з єдиним лідером опору й готовий підтримувати його в боротьбі з беззаконням, яке пронизало всі гілки влади, у боротьбі за встановлення правової держави з людськими цінностями», – написав активіст. За його словами, відсьогодні саме В. Кличко для них – лідер опору.

На цьому тлі, відповідно до заяви депутата від «Батьківщини» А. Павловського, закони, ухвалені Верховною Радою 16 січня, готують до друку. «Не зважаючи на те, що В. Янукович обіцяв не друкувати ці закони, і сказав, що це буде переду-

мовою початку переговорів, журналісти з “Голосу України” кажуть, що ...ці закони поставлені на друк», – заявив він.

Як повідомили у виданнях «Голос України» та «Урядовий кур’єр», у вівторок, 21 січня, точно буде опубліковано Закон України «Про Державний бюджет України на 2014 рік», проте остаточного підтвердження про друк інших законів від 16 січня 2014 р. в редакціях видань поки що не отримали.

«Спецзв’язок ще не привіз оригінали. У нас 11 законів, у тому числі бюджет уже в електронному вигляді є, але як тільки спецзв’язок привезе підписані, значить вони будуть опубліковані», – сказала редактор «Голосу України» В. Андреева.

Незважаючи на це, за заявою екс-глави МВС Ю. Луценка, облога урядового кварталу тільки посилюватиметься, і до акції долучатися тисячі людей, «які зараз їдуть до Києва з технікою».

Лідер УДАРу В. Кличко у зверненні, оприлюдненому 20 січня, поклав відповідальність за ситуацію в Києві на владу. «В Україні відбулося те, чого не було за часи незалежності. І те, що, мабуть, не ввижалося людям у дурному сні – бойові дії в центрі столиці. І до цього ситуацію довела влада», – наголосив В. Кличко.

Політик зазначив, що влада стягує до столиці бійців з усієї країни, і закликав усіх небайдужих приходити на Майдан, щоб «захистити свою країну і своє майбутнє».

Тим часом 20 січня о 18:20 на сайті Президента було оприлюднено звернення В. Януковича до українського народу. «Звертаюся до вас як свідомих громадян нашої держави, які добре розуміють, які загрози для українського суспільства та держави несуть внутрішні конфлікти, розбрат і протистояння», – ідеться в зверненні.

«Деякі лідери опозиції зробили заяву, що вони не причетні до масових акцій, які 19 січня мали місце на вул. Грушевського, та закликали учасників таких акцій припинити силове протистояння з працівниками правоохоронних органів, – зазначив В. Янукович. – Звертаюся до жителів Києва та інших учасників масових зібрань. Прошу вас не йти за тими, хто закликає до насильства, хто прагне спровокувати розкол між

державою і суспільством та хоче вкинути український народ у горнило масових безладів... Я з розумінням ставився до вашої участі у масових акціях, висловлював готовність вислухати вашу позицію та спільно знайти шляхи вирішення існуючих суперечностей, але зараз, коли мирні акції переростають у масові беспорядки, супроводжуються погромами та підпалами, застоюванням насильства, я переконаний, що такі явища несуть загрозу не лише для громадськості Києва, а й усієї України.

Я впевнений, що саме ви, як ніхто інший, розумієте, що ми повинні разом намагатися зберегти нашу державу, примножити її силу, авторитет і можливості.

Хочу зазначити, що докладу всіх зусиль, щоб забезпечити громадський порядок, захистити права мирних громадян і будувати використовувати всі правові та інші передбачені законами України методи для гарантування громадського спокою і безпеки всіх наших співвітчизників.

Я переконаний, що ви мене почувете і підтримаєте у зусиллях зупинити протистояння, яке спровоковане тими, хто ціною людської крові хоче боротися за владу. Лише мирний шлях, важка праця, єдність народу і наша цілеспрямованість на побудову в Україні високих стандартів життя людей приведе нас до успіху. Війна, руйнування, насилля зруйнують Україну.

Я закликаю до діалогу, до компромісу, до спокою на нашій рідній землі. Вірю в народ України. Упевнений у мудрості наших людей. І готовий служити державі й людям вірою і правдою, доки вистачить моїх сил і довіри народу».

Злочином проти держави назвав те, що відбувається на вул. Грушевського Генпрокурор В. Пшонка. Про це він заявив у своєму зверненні, оприлюдненому у понеділок, 20 січня. «Необхідно негайно припинити масові заворушення, які супроводжуються насиллям, підпалами, погромами та в основі своїй несуть загрозу національній безпеці України, – зазначив він. – Це не просто хуліганство. Це злочин проти держави».

«Звертаюся до лідерів опозиції: відключте своїх прихильників з вул. Грушевського, поясніть неприпустимість вчинення масових заворушень!» – звернувся він до опозиції.

При цьому В. Пшонка зазначив, що «в державі грубо порушується закон». «Особливо це має місце в столиці. Окремі політики й громадські організації безперестанку провокують населення й правоохоронців на силове протистояння. Те, що ми сьогодні бачимо, є прямим наслідком двомісячної риторики безвідповідальних політиканів і їхніх популістських обіцянок безкарності за вчинення злочинів, – сказав він. – Закон і Конституція – це основа демократичної держави, і не можна ані із законом, ані з державою розмовляти мовою ультиматумів, каміння й коктейлів Молотова. А саме це ми сьогодні маємо.

Наостанок хочу нагадати: виконання законів є неухильним обов'язком кожного громадянина держави. В Україні закон не може бути й не буде заручником політичних амбіцій і реваншів. Сила демократичної держави – у виконанні законів. Іншого шляху для України немає».

Свої оцінки тому, що відбувається в столиці України, дали вітчизняні експерти й політики.

Представники всіх сторін сходяться в тому, що останні події в Києві надзвичайно загострили суспільно-політичну кризу, яка виникла в країні наприкінці минулого року у зв'язку з непідписанням Україною Угоди про асоціацію з ЄС і розгоном студентського майдану 30 листопада – 1 грудня.

Політолог К. Бондаренко вважає, що ці події позбавили Майдан статусу мирного протесту й підтвердили неможливість лідерів опозиції впливати на процес. «Соціологи попереджали, що тільки 10 % учасників Майдану орієнтуються на гасла опозиції, решта приходять не заради політиків», – говорить він.

Представник опозиції, экс-депутат фракції «Батьківщина» А. Гриценко написав на своїй сторінці у Facebook, що ситуація нині «набагато складніша й жорсткіша, ніж була до віче. Її ще довго доведеться виправляти».

«На сьогодні, крім розжарення градусу радикалізма, нічого конструктивного не відбувається», – зазначає у свою чергу політолог В. Карасьов.

З такою оцінкою не погоджується політолог О. Палій, на думку якого від нічних сутичок на вул. Грушевського в

столиці виграло суспільство, оскільки Президент В. Янукович відреагував на протести. Про це експерт розповів у коментарі Gazeta.ua. «Спочатку ситуація на Грушевського виглядала вигідною владі. Це міг бути привід для розгону Майдану, оскільки протест набув насильницького характеру. Проте в результаті цієї ситуації виграло суспільство. Оскільки тепер влада не може його ігнорувати», – вважає О. Палій. За його словами, лідери опозиції зайняли правильну позицію. «Заяви та дії опозиціонерів були спрямовані на те, щоб розрядити ситуацію саме в мирний спосіб. Опозиція уникає спроб взяти все під контроль, тому вона не діє. І правильно робить. Оскільки накличе на себе кримінальні справи, що є підбурювачем. Хоча насправді підбурювачем є сама влада, вона збурує людей», – зазначив політолог.

Він не виключає, що ситуація може закінчитися достроковими виборами. «Заява опозиції про київські вибори раціональна й реальна. Треба поставити скриньку й закликати всіх киян голосувати під цілодобовим чергуванням камер. Упевнений, явка киян буде на 90 %», – додав експерт.

Він переконаний, щоб урегулювати ситуацію в країні, влада має прийти до національного миру. «По-перше, владі треба відкликати закони. По-друге, треба нарешті зрозуміти, що більшість суспільства виступає за Європу. Тому треба відновити переговори з асоціацією і взяти кредит у МВФ. Варто постійно рухатися в інтересах країни й більшості бізнесу. Потретьє, треба сформувані технічний уряд, який працюватиме на країну. І нарешті треба оголосити амністію депутатам за злочинні голосування і вчорашнім мітингувальникам, які їм опиралися», – зауважив політолог.

Влада й опозиція при бажанні зможуть знайти компроміс у вирішенні політичного конфлікту, а першим кроком у переговорах має бути питання скасування прийнятих 16 січня резонансних законів, вважає глава Центру соціальних досліджень «Пента» В. Фесенко.

На думку політолога, в умовах, коли країна перебуває в глибокій політичній кризі, потрібні реальні предмети переговорів, конкретний порядок денний. «Потрібно обговорювати,

яким чином відмовитися від запуску, а потім і провести скасування законів, прийнятих у четвер і підписаних у суботу. Це перше, що потрібно обговорювати, тому що саме ці закони стали каталізатором нової хвилі кризи», – сказав В. Фесенко в коментарі журналісту «Корреспондент.net».

За його словами, опозиція і влада також повинні обговорити питання демілітаризації кризи. Зокрема, обидві сторони повинні домовлятися про те, щоб вивести протиборчі сторони зі столиці України. «Одна сторона повинна взяти на себе зобов'язання вивести внутрішні війська, у відповідь Майдан має теж розблокувати центр міста: зняти барикади й розблокувати як мінімум міськадміністрацію, Будинок профспілок», – додав експерт.

Зі своєю оцінкою сутичок 19 січня в Києві виступили ініціатори прийняття резонансних законів 16 січня – представники Партії регіонів і КПУ.

Так, представник КПУ С. Кілінкаров заявив, що останні події в Києві лише підтвердили своєчасність прийняття законів 16 січня. «З урахуванням ескалації конфлікту, фактично радикалізації – це адекватна реакція парламенту. Це вимушений захід у зв'язку з тим, що на сьогодні є проблема в українському суспільстві. Її треба вирішувати», – говорить він. За його словами, протести в Україні ніхто не забороняє, «але якщо це стосується нацистських ходів із факелами, димовими шашками, то цього не буде».

За мирне врегулювання політичного конфлікту виступає Партія регіонів, яка, згідно з поширеною прес-службою партії 20 січня заявою, закликає опозицію відмовитися від силових сценаріїв, не провокувати агресію й насильство, не ухилятися від участі в загальнонаціональному діалозі, пам'ятати про свою відповідальність за європейське майбутнє України. «Партія регіонів вважає злочинними й аморальними дії опозиції, яка організувала масові заворушення на вул. Грушевського, на Європейській площі столиці», – ідеться в заяві. У Партії регіонів вважають, що, аналізуючи поточну суспільно-політичну ситуацію, «можемо з упевненістю стверджувати: драматичні події 19 січня підтвердили актуальність і

своєчасність антиекстремістських законів, ухвалених Верховною Радою України. Насильству й агресії має бути поставлений надійний законодавчий заслін. Усі особи, причетні до організації масових заворушень, мають бути притягнені до відповідальності».

Коментуючи події в ніч на 20 січня, нардеп від ПР В. Колесніченко повідомив виданню «Республіка»: «За нашими оцінками, у захоплених будівлях перебуває близько 1 тис. 700 боеків. Вони підготовлені й екіповані для організації і ведення громадянської війни в умовах міської смуги. Тому те, що ми сьогодні бачимо, – це, так би мовити, “проба пера”. Це спроба захопити владу, спроба формування паралельних структур, прообраз державного перевороту. Організатори мають понести за ці вуличні війни персональну кримінальну відповідальність. Ці бандформування працюють у своєму автономному режимі, ними керують інструктори, яких навчали іноземні спецслужби... Підкреслю, що влада наразі не застосовує сили, ми обороняємося проти реальних провокаторів з бандформувань. І це мають побачити й зрозуміти українці».

Депутат також назвав анекдотом широко тиражовану ЗМІ інформацію про знущання під час сутичок з боку міліції над двома будівельниками в Києві, які працювали і відпочивали в одному з будинків на вул. Грушевського і яких працівники міліції роздягли, обстріляли гумовими кулями й побили, підозрюючи в участі в протестах. «Завдання з того боку (з боку опозиції) викликати так звані сакральні жертви. Навіть анекдот під назвою „Беркут” вночі познущався над двома будівельниками, витягнув їх, обливав водою і стріляв у них”. А цих людей так і не знайшли, хто вони», – заявив В. Колесніченко.

За його словами, це не більше ніж організація інформаційного приводу для звинувачень влади. «Це спектаклі, які бачили в Осетії, у Косово. Це – організація приводу, навколо якого можна мобілізуватися. Владі в цій ситуації необхідно діяти виключно в рамках закону», – підкреслив нардеп.

Нагадаємо, після інциденту з постраждалими будівельниками записали інтерв'ю кілька телеканалів і ряд журналістів,

відео було широко опубліковано в мережі й продемонстровано на телебаченні.

При цьому депутат від Партії регіонів О. Царьов в інтерв'ю російському каналу «Дождь» висловив думку, що під час заворушень, які розпочалися 19 січня на вул. Грушевського в Києві, відбулася «смерть Майдану». «Сьогодні відбувається смерть Майдану. Вона завжди неприваблива. Як і при смерті людини, перед нею йде довга хвороба. Відбувається фрустрація у примиренні з тим, що рано чи пізно доведеться померти», – вважає депутат.

За його словами, правоохоронці повністю контролюють ситуацію. «Ми повністю впевнені в тому, що ми контролюємо ситуацію. Ми впевнені, що Майдан зараз буде різко знижувати оберти», – вважає нардеп. Також він заявив, що влада по дорозі до стабільності зробить усе, щоб не допустити жертв. Колега О. Царьова по фракції Є. Балицький зі свого боку висловив припущення, що конфлікт на вул. Грушевського спровокували безпосередньо лідери опозиції за допомогою свого праворадикального крила, щоб утримати розчарованих мітингувальників на майданах країни.

Загострення суспільно-політичної кризи в Україні привернуло увагу міжнародної спільноти. З відповідними заявами виступили Рада ЄС, представники урядових структур США й Росії.

Рада ЄС, висловлюючи глибоке занепокоєння у зв'язку з подіями в Україні, закликала до широкого діалогу для вирішення політичної кризи. Про це повідомили представник глави європейської дипломатії К. Ештон М. Косьянчич і міністр закордонних справ Литви Л. Лінкявичус. Таке рішення щодо України було ухвалено в Брюсселі під час засідання Ради ЄС у закордонних справах 20 січня.

З різкою критикою дій влади в Україні виступила представник Ради національної безпеки США при Білому домі К. Хейден, яка звинуватила владу України в ескалації ситуації й закликала вивести спецназ з центру Києва, почати діалог з опозицією, пригрозивши в іншому випадку санкціями. За її словами, США закликають усі сторони припинити ескалацію ситуації. Як наголосила К. Хейден, ситуація погіршилася,

оскільки уряд України «не визнав законного невдоволення народу». «Замість цього уряд зробив дії, щоб послабити основи демократії України, визнавши злочином мирні протести й позбавивши громадянське суспільство і політичних опонентів ключових захисних заходів, передбачених законом, – додала вона. – Ми закликаємо уряд України зробити кроки, які забезпечать шлях до кращого майбутнього для України, у тому числі скасувати антидемократичне законодавство, підписане в останні дні, вивести спецназ з центру Києва й почати діалог з політичною опозицією».

За її словами, протестний рух на Майдані відрізняється «духом ненасильства». «Ми підтримуємо сьогоднішній заклик опозиційних політичних лідерів відновити цей принцип, – сказала представник Білого дому. – США продовжать розглядати додаткові кроки, включаючи санкції, у відповідь на використання насильства».

Зі свого боку голова Комітету Держдуми РФ зі справ СНД, євразійської інтеграції та зв'язкам зі співвітчизниками Л. Слуцький висловив переконання, що в загостренні ситуації в Україні винні «стратегічні друзі» із Заходу. «Через різноманітні ГО вони фінансують провокації, які виливаються у вуличні заворушення, погроми, що ніяк не поєднуються з цивілізованою європейською ідеєю, до якої так наполегливо закликають Україну», – заявив Л. Слуцький у зв'язку із загостренням ситуації в Україні.

Щодо ситуації в Україні виступив Генеральний секретар ООН Пан Гі Мун, який закликав гарантувати в Україні принципи свободи вираження думок і мирних зібрань, ідеться в заяві речника Пан Гі Муна щодо України. За його словами, Генсек, «як і раніше, уважно і зі стурбованістю стежить за розвитком подій в Україні». «Він знову звертається до всіх зацікавлених сторін проявляти стриманість, уникати подальшої ескалації й насильства і відстоювати демократичні принципи свободи вираження думок і мирних зібрань», – ідеться в заяві.

Пан Гі Мун також «наполегливо закликає всі сторони взяти участь у змістовному, стійкому і всеосяжного діалозі та

підтверджує необхідність взаємної домовленості між українцями про майбутній шлях своєї країни».

Утім, станом на 21 січня протистояння триває. Міліція застосовує зброю. Судячи з повідомлень ЗМІ і відеосюжетів, силовики продовжують прицільно стріляти в журналістів. Багато поранених. На мобільні телефони протестувальників стали надходити повідомлення з текстом: «Шановний абоненте, ви зареєстровані як учасник масових заворушень». До Києва стягуються внутрішні війська МВС і люди на допомогу протестувальникам.

У ніч з 20 на 21 січня 2014 р. для боротьби з учасниками протестів до Києва організовано стали прибувати так звані «тітушки». За повідомленнями учасників мережі Facebook, «тітушки» почали бити випадкових перехожих і розбивати машини. Активісти Євромайдану та Автомайдану влаштували нічний рейд, під час якого виявили, зловили і відвели на Майдан ряд «тітушок». Активісти з'ясували, що головним завданням «спортсменів» є напад і побої активістів Майдану.

За словами затриманих «тітушок», їм обіцяли заплатити близько 200 грн. Крім того, у деяких з них виявили пристрої, схожі на саморобну вибухівку.

Також ЗМІ поширюються повідомлення про зникнення і викрадення окремих протестувальників. Зокрема, повідомляється про зникнення одного з громадських активістів І. Луценка. «Увага, пропав Ігор Луценко! Його разом з потерпілим, Ю. Вербицьким, якого він привіз на своїй машині в Жовтневу лікарню, викрали невідомі! За словами охоронців, з якими говорили ті, хто приїхав на допомогу, Ігоря там уже не було», – написала у Facebook активіст М. Лебедева.

«Від пацієнта залишилася куртка з паспортом, він встиг роздягнутися в лікаря. Залетіли, скрутили руки, повели – це вся інформація. Це було понад години тому (близько 4:30 ранку), телефони Ігоря не відповідають, на зв'язок востаннє виходив 1,5 години тому (близько 4 ранку). Лікарі мовчать, на місці начебто була міліція, машина Ігоря там залишилася. Продзвонювати відділення міліції!! Невідомо, хто були ці люди, вони були в цивільному», – написала М. Лебедева.

Раніше ЗМІ повідомляли про викрадення невідомими в Подільському районі Києва кількох студентів, які брали участь у заходах на майдані Незалежності 19 січня. Про це журналістам повідомили родичі зниклих, пише на своїй сторінці у Facebook О. Червакова. Згідно з повідомленням, кілька молодих людей, які поверталися з майдану Незалежності, на вул. Нижній Вал зникли. «По хлопцях було видно, що вони повертаються з нічного Майдану. Зупинилося кілька машин різних марок, хлопців у камуфляжі і “берцях” силою заштовхали до машин. Одному вдалося викрутитися і втекти. Їхні телефони не відповідають», – ідеться в повідомленні.

Як з'ясувалося згодом, затримані в ніч на 20 січня активісти Майдану – шість студентів Театрального інституту ім. Карпенка-Карого – опинилися в Дніпровському райвідділку МВС, а згодом їх було переведено до слідчого ізолятора тимчасового тримання за адресою: пров. Косогірний, 7а. Про це повідомила активістка СКР (студентська координаційна рада) М. Качурець.

Лідер партії УДАР В. Кличко закликає киян бути пильними, не піддаватися на провокації на вулицях і створювати дружини, які контролюватимуть правопорядок у столиці. Про це йдеться в повідомленні прес-служби партії. «Коли по Києву безчинствують “тітушки”, а міліції немає взагалі, людям треба самоорганізовуватися, щоб захищати правопорядок на вулицях, – заявив В. Кличко. “Тітушок” звезли в столицю, щоб палити машини, бити вітрини, грабувати й провокувати бійки. Аби створити картинку нібито це роблять мітингувальники з Майдану й зафіксувати безпорядки. Влада хоче створити хаос у Києві. Її мета – дестабілізувати ситуацію, аби мати привід для введення надзвичайного стану».

За словами В. Кличка, завдяки свідомості й активності киян, план влади про блискавичний масований наступ «тітушок» на Київ провалився.

Отже, наразі протистояння в Києві триває. На жаль, на сьогодні жодна зі сторін протистояння не запропонувала громадськості ефективного шляху вирішення суспільно-політичної кризи в країні (*Матеріал підготовлено з використанням джерел: [---

22](http://ura-inform.com/uk/politics/2014/01/19/v-kieve-</i></p></div><div data-bbox=)*

na-majdane-vo-vremja-veche-lidery-oppozitsii-utverdili-plan-dejstvij; <http://www.ogo.ua/articles/view/2014-01-19/46561.html>; <http://www.newsru.ua/ukraine/20jan2014/spetsnaz.html>; <http://www.newsru.ua/ukraine/20jan2014/stotri.html>; <http://newsru.ua/ukraine/20jan2014/nepoidet.html>; <http://newsru.ua/ukraine/20jan2014/nepoidet.html>; http://dt.ua/UKRAINE/vid-krito-kriminalne-provadhennya-cherez-masovi-zavorushennya-u-centri-kiyeva-19-sichnya-135734_.html; <http://www.newsru.ua/ukraine/20jan2014/voorujai.html>; http://www.bbc.co.uk/ukrainian/press_review/2014/01/140120_press_review_rl.shtml; <http://www.wz.lviv.ua/news/51341>; http://ostannipodii.com/a/201401/sutichki_na_grushevskogo_trivayut-100002534; <http://news.finance.ua/ua/~2/2014/01/20/317115>; <http://newsru.ua/ukraine/20jan2014/usilosada.html>; <http://newsru.ua/ukraine/20jan2014/avtoklich.html>; <http://www.unn.com.ua/uk/news/1294919-lideri-opozitsiyi-sprovokovali-konflikt-na-vul-grushevskogo-schob-utrimati-lyudey-na-maydanakh-nardep-vid-pr>; <http://news.finance.ua/ua/~1/0/all/2014/01/20/317164>; <http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3286681-pershyyi-krok-u-vrehuluivanni-konfliktu-maie-zrobyty-vlada-skasuvavshy-spirni-zakony-politolo>; <http://www.pravda.com.ua/news/2014/01/20/7010233>; <http://newsdaily.com.ua/post/66601>).

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України В. Рибак наполягатиме на продовженні переговорів між політичними силами для подолання кризи в державі. Про це керівник парламенту заявив у п'ятницю, 17 січня, в інтерв'ю журналістам. «Я наполягатиму на тому, аби переговори тривали й криза була подолана», – сказав він.

За словами В. Рибака, «парламент – це віддзеркалення тих процесів, які відбуваються нині в державі, у суспільстві».

Він нагадав про події цього пленарного тижня, які передували прийняттю Державного бюджету на 2014 рік і ряду законів.

В. Рибак підкреслив, що неодноразово намагався знайти порозуміння з лідерами фракцій опозиції, аби організувати повноцінну роботу щодо розгляду проекту Держбюджету і вирішення тих питань, які, на думку опозиційних лідерів, були першочерговими. Однак усі переговори, за словами В. Рибак, закінчувалися відмовою опозиціонерів домовлятися чи продовжувати роботу. «На жаль, останні місяці опозиція більше блокувала Верховну Раду, ніж працювала», – зазначив він.

В. Рибак нагадав також, що в четвер, 16 січня, перед початком пленарного засідання представники фракцій опозиції заблокували вихід з кабінету Голови Верховної Ради. Він висловив переконання, що в таких умовах перший віце-спікер змушений був і мав право головувати на засіданні парламенту, а процедура ухвалення законопроектів була законна.

Керівник парламенту наголосив, що першочергово на початку наступної сесії розглядатимуться організаційні питання, прийняття порядку денного четвертої сесії, питання соціально-економічного розвитку країни й законопроекти, які стосуються соціальних ініціатив Президента України (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 17.01).

Завершилася третя сесія Верховної Ради України VII скликання.

За період з 14 по 17 січня Верховна Рада України ухвалила 11 законів й одну постанову.

Відповідно до ст. 83 Конституції України четверта сесія Верховної Ради України VII скликання розпочнеться у вівторок, 4 лютого 2014 р. (*Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)*). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України (щодо відповідальності за вчинення адміністративних правопорушень під час проведення футбольних матчів)».

Законодавчим актом посилено відповідальність уболівальників за порушення громадського порядку під час проведення футбольних матчів.

Змінами й доповненнями до Кодексу України про адміністративні правопорушення й Закону України «Про особливості забезпечення громадського порядку та громадської безпеки у зв'язку з підготовкою та проведенням футбольних матчів»:

– запроваджено нове адміністративне стягнення у вигляді заборони відвідувати футбольні матчі особам, які вчинили адміністративні правопорушення під час їх входу на територію спортивної споруди, на якій проводиться футбольний матч, або перебування на ній;

– посилено вимоги до глядачів, квитків і технічного обладнання спортивних споруд, а також розширення повноважень організаторів футбольних матчів і працівників служб безпеки спортивних споруд (футбольних клубів) у частині, яка сприятиме реалізації заборони відвідувати футбольні матчі;

– встановлено адміністративну відповідальність за порушення заборони відвідувати футбольні матчі тощо.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3837 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян».

Законом передбачено посилити заходи безпеки у відношенні окремих категорій осіб та об'єктів, збільшити санкції за деякі кримінальні й адміністративні правопорушення, встановити додаткові заходи впливу для охорони громадського порядку, прав і законних інтересів громадян.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3879 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Ухвалений ВР Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про судоустрій і статус суддів” та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян»:

– підсилює заходи безпеки у відношенні суддів, членів їхніх сімей, працівників суду, працівників правоохоронних органів;
– спрощує процедуру притягнення до адміністративної відповідальності за прояви неповаги до суду;

– підсилює відповідальність за дії, пов’язані з порушенням нормального функціонування транспорту, порушення правил проведення зборів, вуличних походів, невиконанням вимог компетентних державних органів;

– встановлює відповідальність за екстремістську діяльність, збільшення відповідальності за злочини, пов’язані з порушенням громадського порядку, втручання в роботу судових і правоохоронних органів;

– вводить додаткову відповідальність у сфері інформаційних відносин, у тому числі за наклеп (у тому числі наклеп у творі, що публічно демонструється, у засобах масової інформації або в мережі Інтернет) і втручання в роботу державних електронних інформаційних ресурсів і систем;

– вводить деякі зміни до профільних законів щодо уточнення повноважень окремих державних органів;

– встановлює додаткові умови провадження окремих видів діяльності, зокрема забороняє здійснення екстремістської діяльності;

– уточнює умови провадження діяльності громадських організацій, що фінансуються іноземними суб’єктами й здійснюють політичну діяльність. Зокрема, громадські організації, які отримують закордонні кошти, оголошуються «іноземними агентами».

При цьому:

– за будь-яку участь у групових діях, що порушили громадський порядок, передбачається до двох років позбавлення волі;

– за заклики до ненасильницької зміни конституційного ладу – до трьох років;

- за блокування доступу до житла – до трьох років позбавлення волі;
- за опір представникам влади, у тому числі й членам громадського формування з охорони громадського порядку – до чотирьох років позбавлення волі;
- наклеп в Інтернеті (під цю статтю можна підвести будь-що) – до одного року;
- участь у масових акціях «у масці, шоломі або з використанням інших засобів чи способів маскування» спричиняє накладення штрафу чи адміністративного арешту;
- встановлення під час них «малих архітектурних форм» без дозволу МВС каратиметься схожим чином;
- рух в автоколонах з понад п'яти авто без узгодження з МВС караються штрафом від 40 до 50 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян або позбавленням права керування транспортними засобами на один-два роки з вилученням транспортного засобу;
- за блокування будівель чи споруд, що забезпечують діяльність органів державної влади й об'єднань громадян, можуть карати в'язницею строком до п'яти років;
- за незаконне збирання, зберігання чи поширення конфіденційної інформації про суддю, його близьких родичів чи членів сім'ї, а також образу чи вчинення тиску на суддю тепер можна отримати штраф від 300 до 500 неоподатковуваних мінімумів чи два роки в'язниці. Максимальна санкція за аналогічні дії щодо працівника правоохоронного органу та його родичів і сім'ї – арешт на строк до шести місяців;
- sim-карту тепер можна буде купити лише за умови пред'явлення паспорта (<https://www.facebook.com/oleksandr.aronets/posts/723125547699570>. – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо відповідальності за адміністративні правопорушення у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, зафіксовані в автоматичному режимі».

Законодавчим актом запроваджено автоматичну фото- і відеофіксацію таких правопорушень:

- перевищення обмежень швидкості руху;
- проїзд на заборонний сигнал регулювання дорожнього руху;
- порушення встановленої для транспортних засобів заборони рухатися тротуарами чи пішохідними доріжками;
- виїзд на смугу зустрічного руху;
- порушення правил руху через залізничні переїзди.

Згідно із Законом, у разі фото- та/або відеофіксації одного із зазначених правопорушень посадова особа ДАІ на підставі даних автоматизованої інформаційної системи зазначеного підрозділу встановлює особу, за якою зареєстровано відповідний транспортний засіб.

Документом також встановлено, якщо транспортний засіб зареєстровано за фізичною особою, зазначена посадова особа виносить постанову про накладення адміністративного стягнення, яка надсилається такій фізичній особі рекомендованим листом з повідомленням. До постанови додається фотознімок транспортного засобу із зображенням його номерного знака, зроблений в автоматичному режимі в момент вчинення адміністративного правопорушення. Крім того, у постанові зазначається адреса веб-сайту в мережі Інтернет, на якому особа може ознайомитися із зображенням чи відеозаписом транспортного засобу в момент вчинення адміністративного правопорушення та є ідентифікатор для доступу до зазначеної інформації.

Особа, за якою зареєстровано транспортний засіб, протягом десяти днів з дня отримання постанови має сплатити штраф або оскаржити постанову в суді, і довести, що транспортний засіб або його номерний знак вибув з її володіння внаслідок протиправних дій інших осіб або в момент вчинення правопорушення за кермом була інша особа.

Якщо транспортний засіб зареєстровано за підприємством, установою, організацією, керівнику такого підприємства, установи, організації надсилається запит про надання інформації. Такий керівник протягом п'яти днів з дня отримання запиту зобов'язаний надати інформацію про особу, яка керувала

транспортним засобом у момент вчинення адміністративного правопорушення.

Законом за ненадання зазначеної інформації (надання неправдивої інформації) вводиться адміністративна відповідальність. Документом також визначено, що в разі, якщо керівник підприємства, установи, організації надасть інформацію про особу, яка керувала транспортним засобом у момент вчинення адміністративного правопорушення, такий особі надсилається постанова про накладення адміністративного стягнення, і ця особа має право сплатити штраф або оскаржити зазначену постанову.

У разі притягнення порушника до відповідальності застосовується мінімальний розмір штрафу, передбачений відповідною статтею Кодексу України про адміністративні правопорушення. При цьому, якщо особа сплачує зазначений штраф протягом п'яти днів з дня отримання постанови, такий мінімальний розмір зменшується вдвічі.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3855 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до статті 297 Кримінального кодексу України (щодо відповідальності за осквернення або руйнування пам'ятників, споруджених в пам'ять, тих хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців)».

Законом внесено зміни до ст. 297 Кримінального кодексу України і встановлено, що «наруга над могилою, іншим місцем поховання, над тілом (останками, прахом) померлого або над урною з прахом померлого, а також незаконне заволодіння тілом (останками, прахом) померлого, урною з прахом померлого, предметами, що знаходяться на (в) могилі, в іншому місці поховання, на тілі (останках, прахові)

померлого, караються штрафом до 200 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, або арештом на строк до шести місяців, або обмеженням волі на строк до трьох років, або позбавленням волі на той самий строк».

Також встановлено, що «осквернення або руйнування братської могили чи могили Невідомого солдата, пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни – радянських воїнів-визволителів, учасників партизанського руху, підпільників, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів та миротворців, караються обмеженням волі на строк від трьох до п'яти років або позбавленням волі на той самий строк».

Крім того, Законом встановлено, що «дії, передбачені ч. 1 або 2 цієї статті, вчинені повторно або за попередньою змовою, групою осіб, або з корисливих чи хуліганських мотивів, або щодо пам'ятника, спорудженого в пам'ять тих, хто боровся проти нацизму в роки Другої світової війни, жертв нацистських переслідувань, а також воїнів-інтернаціоналістів і миротворців, або поєднані із застосуванням насильства чи погрозою його застосування, караються обмеженням волі на строк від чотирьох до п'яти років або позбавленням волі від чотирьох до семи років».

Відповідно до Закону, «дії, передбачені ч. 1, 2 або 3 цієї статті, якщо вони спричинили тяжкі наслідки, караються позбавленням волі на строк від семи до дванадцяти років».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2178а (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до Закону України “Про безоплатну правову допомогу” (щодо відтермінування набрання чинності положень пункту 6 розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення”».

Законодавчим актом відкладено до 1 січня 2015 р. набрання чинності положеннями Закону України «Про безоплатну пра-

вову допомогу», які передбачають надання безоплатної вторинної правової допомоги окремим категоріям суб'єктів права на таку допомогу.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3792 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення зміни до статті 197 Податкового кодексу України щодо звільнення від обкладення податком на додану вартість операцій із ввезення на митну територію України природного газу».

Законом відновлено дію норми Податкового кодексу, згідно з якою звільняються від оподаткування податком на додану вартість операції із ввезення на митну територію України природного газу за кодом згідно з УКТ ЗЕД 2711 21 00 00.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3853-1 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України прийняла Постанову «Про утворення Тимчасової слідчої комісії Верховної Ради України з питань розслідування протиправних діянь правоохоронних органів та окремих посадових осіб, посягань на права і свободи, життя і здоров'я громадян під час подій, пов'язаних з масовими акціями суспільно-політичного протесту, що відбуваються в Україні з 21 листопада 2013 року».

Згідно з Постановою, основними завданнями Тимчасової слідчої комісії визначено: одержання повної й достовірної інформації щодо протиправних діянь правоохоронних органів та окремих посадових осіб, пов'язаних з масовими акціями суспільно-політичного протесту, що відбуваються в Україні з 21 листопада 2013 р.; встановлення конкретних осіб, винних в організації силового розгону мирних демонстрацій, побитті громадян, нападах на журналістів і перешкоджанні їхній

професійній діяльності; підготовка й направлення відповідних матеріалів до Генеральної прокуратури України з метою притягнення до відповідальності вищезазначених осіб.

Головою комісії обрано народного депутата Г. Москаля (фракція ВО «Батьківщина»).

Визначено термін діяльності комісії – один рік з дня прийняття цієї Постанови.

Звіт комісії про виконану роботу має бути заслуханий на пленарному засіданні Верховної Ради України не пізніше шестимісячного терміну з дня прийняття цієї Постанови.

Постанова набирає чинності з дня її прийняття.

Постанову прийнято з уточненнями.

Відповідний проект Постанови зареєстровано за № 3832 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

Верховна Рада України ухвалила Закон України «Про внесення змін до Закону України “Про усунення негативних наслідків та недопущення переслідування та покарання осіб з приводу подій, які мали місце під час проведення мирних зібрань”».

Законом передбачено: звільнити від кримінальної відповідальності в порядку й на умовах, визначених цим законом, осіб, які є підозрюваними або обвинуваченими (підсудними) у вчиненні в період з 21 листопада по 26 грудня 2013 р. включно злочинів, передбачених ст. 109, 122, 161, 171, 185, 194, 259, 279, 289, 293, 294, 295, 296, 341, 342, 343, 345, 348, 349, 365, 376, 382, 386 Кримінального кодексу України, за умови, що ці злочини пов’язані з масовими акціями протесту, які розпочалися 21 листопада 2013 р., і закрити відповідні кримінальні провадження;

– звільнити від покарання у виді позбавлення волі на певний строк і від інших покарань, не пов’язаних з позбавленням волі, у порядку й на умовах, визначених цим Законом, осіб, які засуджені за вчинення злочинів, передбачених ст. 1 цього Закону;

– закрити кримінальні провадження, які були розпочаті у зв'язку зі злочинами, передбаченими ст. 1 цього Закону, і в яких жодній особі не повідомлено про підозру.

Виконання Закону в частині звільнення від кримінальної відповідальності та від покарання осіб, зазначених у ст.х 1 і 2, покладається на суди, а в частині закриття кримінальних проваджень, зазначених у ст. 3, – на органи прокуратури.

Законодавчим актом передбачено й механізм застосування Закону – суб'єктів звернення з клопотаннями про звільнення від кримінальної відповідальності й покарання та порядок їх розгляду.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 3893 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2014. – 16.01).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Президент України В. Янукович доручив секретарю Ради національної безпеки та оборони А. Ключеву створити робочу групу за участі представників Кабінету Міністрів й Адміністрації Президента України для розгляду питань із врегулювання політичної кризи.

Також глава держави доручив провести зустріч учасників робочої групи з представниками опозиції в понеділок, 20 січня 2014 р. (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (www.president.gov.ua). – 2014. – 19.01).

У день Хрещення Господнього Президент України В. Янукович був присутній на чині Великого освячення води у Свято-Успенській Києво-Печерській лаврі.

Святкову службу відправив керуючий справами УПЦ митрополит Бориспільський і Броварський Антоній.

У церкві Живоносного джерела Президент запалив свічку.

Разом із главою держави участь у заході взяли Прем'єр-міністр М. Азаров, урядовці й інші посадові особи.

Після завершення богослужіння В. Янукович привітав зі святом людей, які прийшли до храму.

Перед богослужінням Президент дав доручення зняти обмеження на території лаври, щоб віруючі могли безперешкодно пройти до святих місць (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (www.president.gov.ua)*). – 2014. – 19.01).

Президент України В. Янукович підписав указ про призначення С. Львовичкіна своїм радником, передає УНН.

Зокрема, в указі Президента України № 23/2014 ідеться: «Призначити Львовичкіна Сергія Володимировича радником Президента України». Як повідомляв УНН, у п'ятницю Президент В. Янукович підписав указ про звільнення С. Львовичкіна з посади голови своєї Адміністрації, повідомив сайт голови держави. Ніякої мотивації звільнення в указі не наведено (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*). – 2014. – 17.01).

Протягом найближчих 10 днів будуть виплачені соціальні допомоги на дітей. Про це заявив Прем'єр-міністр М. Азаров у Facebook. «Ця проблема обов'язково буде вирішена протягом найближчих 10 днів», – запевнив глава уряду. При цьому він пояснив, що «перші вісім днів у країні були неробочі – відповідно, доходи казни були невеликими. Їх треба було покривати додатковими джерелами». За словами М. Азарова, після вступу в силу Закону України «Про Державний бюджет на 2014 рік» Міністерство фінансів отримує право покривати дефіцит доходів за рахунок запозичень. «Тому в найближчі дні ця і ряд інших проблем, які виникли, будуть вирішені», – підсумував Прем'єр-міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*). – 2014. – 17.01).

Прогнозний рівень інфляції на 2014 р. очікується приблизно в 2,5 раза нижче підвищення заробітної плати. Про це

заявив Прем'єр-міністр М. Азаров у Facebook. «Прогнозний рівень інфляції, як ми очікуємо, буде приблизно в 2,5 раза нижче рівня підвищення заробітної плати, тобто ми плануємо реальне збільшення заробітної плати», – зазначив М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 19.01).

На сьогодні чинними документами не підкріплено вступ України ні у Європейський Союз, ні в Митний союз. На цьому акцентував увагу Прем'єр-міністр М. Азаров у Facebook.

«Зверну Вашу увагу на те, що ні про вступ до Європейського Союзу, ні про вступ до Митного союзу ні в яких документах не говориться, у тому числі і в Угоді про асоціацію з ЄС немає ні слова про можливість вступу України до Європейського Союзу. У цьому легко переконатися, прочитавши тексти угод, які вивішені на сайті уряду: www.kmu.gov.ua, на моєму персональному: www.azarov.ua й оприлюднені Європейською комісією», – сказав М. Азаров.

При цьому він підкреслив, що «тільки безвідповідальні політики з Майдану ставлять знак рівності між підписанням Угоди про асоціацію з ЄС і вступом у ЄС». Прем'єр-міністр також зазначив, що «своєю демагогією вони обманюють людей». М. Азаров зауважив, що аналогічні угоди про асоціацію Європейський Союз підписав з багатьма країнами, наприклад з Туреччиною 50 років тому, яка до цих пір не вступила в ЄС. Приблизно 10 років тому ЄС підписав угоди про асоціацію з рядом африканських країн тощо.

Глава уряду також повідомив, що головування України в СНД є черговим і «дає можливість формувати порядок денний зустрічі глав держав і урядів». За його словами, під час головування головну увагу Україна приділить розвитку зони вільної торгівлі в рамках Співдружності Незалежних Держав (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua)*. – 2014. – 20.01).

Цукрова галузь в Україні має перспективи розвитку – уряд прийняв програму. Про це повідомив Прем'єр-міністр

М. Азаров у соціальній мережі Facebook. «Перспектива розвитку цукрової галузі є. На засіданні уряду була прийнята велика програма, і я думаю, що цього року ми посіємо достатньо обсягів буряків. Це дуже важлива для нас культура, і не тільки для виробництва цукру», – сказав глава уряду.

За його словами, найбільша проблема цукрової галузі полягає в збуті продукції. «Ми виробляємо значно більше того, ніж самі споживаємо, і на ринку цукру йде жорстка конкуренція. Навіть наші традиційні ринки обмежені для нас. До того ж нинішні “майданні” лідери свого часу підписали не вигідну для нас угоду щодо вступу до Світової організації торгівлі, відповідно до якої Україна зобов’язана закуповувати тростинний цукор, який, природно, дешевший від нашого», – сказав М. Азаров (*Урядовий портал (www.kmi.gov.ua)*). – 2014. – 20.01).

У зв’язку з останніми подіями в центрі Києва, до яких прикута підвищена увага міжнародного співтовариства, Міністерство закордонних справ України уповноважене заявити, що уряд України сподівається на засудження світовою спільнотою радикальних дій, які провокують силові зіткнення. Про це ООН повідомили в прес-службі МЗС України.

«19 січня 2014 р. в Києві тривали масові зібрання політичного характеру, щодо яких з боку правоохоронних органів України не чинилося жодних перешкод.

Водночас частина радикально налаштованих осіб вдалася до протиправних дій, які вимагали відповідної реакції правоохоронних органів. Зазначені протиправні дії відбувалися незважаючи на численні заклики щодо їх припинення, у тому числі з боку окремих представників опозиційних сил.

У результаті сутичок постраждали десятки громадян, у тому числі значна кількість працівників органів внутрішніх справ.

З метою припинення насильства і врегулювання ситуації Президент України В. Янукович доручив секретарю Ради національної безпеки та оборони А. Ключеву створити

відповідну робочу групу за участі представників Кабінету Міністрів та Адміністрації Президента України.

Уряд України налаштований докласти максимум зусиль для мирного врегулювання ситуації на основі діалогу й сподівається на засудження світовою спільнотою радикальних дій, які провокують силові зіткнення, ставлять під загрозу життя та здоров'я громадян», – ідеться в заяві МЗС (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 20.01).

МЗС України занепокоєне коментарями послів США і ЄС щодо голосування у ВР.

Міністр закордонних справ України Л. Кожара під час зустрічі з послом США в Україні Дж. Пайеттом і главою представництва ЄС в Україні, послом Я. Томбінські висловив занепокоєння української сторони у зв'язку з коментарями послів США і ЄС щодо голосування у Верховній Раді. Про це УНН повідомили в прес-службі МЗС України.

Глава зовнішньополітичного відомства України закликав іноземних дипломатів бути максимально об'єктивними і виваженими в оцінках внутрішніх процесів у нашій державі, а також уникати однобічних заяв і коментарів, які не відображають реального стану справ.

У цьому контексті під час зустрічі українською стороною було приділено окрему увагу фактам порушень законодавства з боку опозиційних сил, зокрема блокуванню адміністративних будівель і перешкоджанню роботі вищого законодавчого органу України.

Л. Кожара наголосив, що ухвалені Верховною Радою України 16 січня 2014 р. закони спрямовані на імплементацію в українському законодавстві ряду норм, які вже існують в законодавстві більшості європейських держав, і відповідають загальноновизнаним демократичним стандартам і міжнародним практикам (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 18.01).

МЗС України здивоване заявою діючого голови ОБСЄ, міністра закордонних справ Швейцарії Д. Буркхальтера, у якій висловлюється занепокоєння з приводу нещодавно ухвалених Верховною Радою України законодавчих актів, повідомляє прес-служба МЗС, передає УНН.

«Закони, прийняті парламентом України 16 січня 2014 р., спрямовані на імплементацію в українському законодавстві ряду норм, які вже існують у законодавстві багатьох європейських держав, відповідають загально визнаним демократичним стандартам і міжнародним практикам і є сумісними із зобов'язаннями в рамках ОБСЄ», – вважають у зовнішньополітичному відомстві України.

«Висловлюємо сподівання, що швейцарське головування в ОБСЄ дотримуватиметься у своїй діяльності принципів об'єктивності й неупередженості, що є найважливішою умовою успішного здійснення функцій політичного керівництва цією організацією», – додають у МЗС.

Як повідомляло УНН, очільники МЗС європейських країн відреагували на ухвалені у ВР закони критикою. Вони вважають, що підписання цих законів Президентом України суперечить його заявам про євроінтеграцію (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 18.01).

Відповідальність за наклеп встановлена в усіх провідних європейських країнах. Про це заявила міністр юстиції О. Лукаш у неділю в ефірі телеканалу «Інтер».

«До наклепу можна ставитися по-різному, але питання наклепу врегульовано в усіх провідних країнах світу. Позбавлення волі до двох років за наклеп існує в Данії, до п'яти років – у Греції, від трьох місяців до п'яти років – у Німеччині, у Швеції – до двох років, у Бельгії – до року», – сказала міністр. Водночас вона не виключила, що до цього закону можуть бути внесені зміни.

«Застосування такої норми буде дуже обережним. Якщо вона буде утискати журналістську професію – до неї обов'язко-

во будуть внесені зміни. Правосвідомим громадянам і журналістам, я думаю, немає за що хвилюватися. Якщо під час практики застосування виникнуть такі питання – то ця норма буде видозмінена або взагалі скасована», – підкреслила вона.

О. Лукаш нагадала, що практично в усіх країнах існує відповідальність і за екстремізм, і за наклеп, і за масові порушення громадського порядку. «Є такі норми і в законодавстві ЄС і США. І якщо нас закликають їх не приймати, не ухвалювати, не виконувати й не підписувати, то підхід повинен бути точно такий і в їхніх державах. Ці норми повинні зникнути в кодексах провідних країн світу», – підсумувала міністр (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 20.01*).

Україна зацікавлена в продовженні й започаткуванні нових спільних аграрних проектів з Канадою.

Так, для обох країн цікавий напрям м'ясо-молочного скотарства, оскільки Канада має істотний досвід у племінному тваринництві. Зокрема, Україна має наміри запросити канадських фахівців у цій сфері, щоб перейняти їхній досвід.

Ще один спільний проект торкатиметься зернової галузі. Він передбачатиме створення складів для зерна, виведення його на ринок й організацію відповідних спільних кооперативів. Про це йшлося на зустрічі заступника міністра аграрної політики та продовольства О. Сеня і директора розвитку ринків Міністерства сільського господарства Канади Ф. Горелла.

«Україна вже має досвід реалізації спільних проектів у сільському господарстві з Канадою. І сьогодні ми зацікавлені в започаткуванні нового проекту зі створення складів для зерна, виведення його ринок й організації відповідних спеціальних кооперативів. Проект передбачає розбудову малих і середніх підприємств-виробників зерна в регіонах України шляхом створення кооперативів. Своїм членам вони б змогли надавати послуги зі зберігання, переробки й маркетингу», – повідомив О. Сень.

Другий напрям, який розвиватимуть сторони, – м'ясо-молочне скотарство. Зокрема, українська сторона запросила

канадських фахівців з племінної справи завітати до України й поділитися власним досвідом. Нагадаємо, що за 11 місяців 2013 р. товарообіг сільськогосподарської продукції між Україною й Канадою становив майже 87 млн дол. (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 20.01*).

Голова Держпідприємництва М. Бродський підтримує необхідність упровадження інтегрованого керування водними ресурсами за басейновим принципом. Розробником законопроекту «Про внесення змін до Водного кодексу України (щодо впровадження інтегрованих підходів в управління водними ресурсами за басейновим принципом)» є Міністерство екології та природних ресурсів України. Про це УНН повідомили в прес-службі Держпідприємництва.

Проектом пропонується:

– запровадити гідрографічне і водогосподарське районування території України (таке районування планують здійснювати за основними річками відповідно до вимог Водної рамкової директиви ЄС);

– розробити плани керування річковими басейнами і водогосподарські баланси в межах річкових басейнів, суббасейнів, водогосподарських ділянок за різних умов водності;

– створити басейнові ради (консультативно-дорадчі органи в межах території річкового басейну, головним завданням яких є вирішення питань з використання й охорони вод і відтворення водних ресурсів);

– уточнити перелік повноважень, віднесених до компетенції Верховної Ради АРК, обласних, Київської й Севастопольської міських рад (це дасть змогу державним і місцевим органам виконавчої влади й органам місцевого самоврядування ефективно провадити функціональну діяльність).

Як доводить світова практика, такий інтегрований підхід сприяє максимальному досягненню цілей і завдань охорони та відтворення водних екосистем, а також забезпеченню раціонального використання водних ресурсів (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2014. – 18.01*).

ПОЛІТИКА

19 січня між мітингувальниками й працівниками МВС на вул. Грушевського в столиці розпочалися масові сутички. Причиною стала відмова правоохоронців пропустити мітингувальників до будівлі Верховної Ради. Мітингувальники рушили з Євромайдану під будівлю Верховної Ради з вимогою відмінити так звані «диктаторські закони», прийняті парламентом 16 січня.

Як відомо, у неділю, 19 січня, відбулося чергове народне віче від опозиції, на якому лідери опозиційних сил оприлюднили свій план дій у зв'язку з політичною кризою, що триває в Україні від кінця минулого року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 20.01).

Увечері 20 січня робоча група з урегулювання конфлікту розпочала свою роботу. Про це УНН повідомила народний депутат Г. Герман.

Вона повідомила, що представники опозиції беруть участь у роботі групи. «Від опозиції присутні О. Турчинов, Ю. Луценко, Р. Кошулинський, В. Ковальчук, а з боку влади: А. Ключев, О. Лукаш та А. Портнов», – повідомила Г. Герман. Народний депутат поінформувала, що робота триває близько години. Г. Герман наголосила на позитивності початку роботи групи – початку діалогу (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 20.01).

Переговори щодо вирішення політичної кризи мають проводитися в складі лідерів трьох опозиційних фракцій і Президента України. Про це заявили члени ради ВО «Майдан» В. Пацкан і В. Сюмар за підсумками засідання своєї організації, передає УНН.

Разом з тим з метою підготовки переговорів рада ВО «Майдан» сформувала групу для проведення технічних консультацій. До складу групи увійшли О. Турчинов від

«Батьківщини», В. Ковальчук від УДАРу, Р. Кошулинський від «Свободи» і Ю. Луценко від громадськості. Група вже вирушила на проведення консультацій.

Також рада ВО «Майдан» затвердила директиви на проведення переговорів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.01).

Лідер партії УДАР В. Кличко ввечері 19 січня зустрівся з Президентом України В. Януковичем у Межигір'ї. Про це повідомляє УНН.

«Ми з депутатами приїхали в Межигір'я... Потім впустили тільки мене. Я наголосив на вимогах людей, які два місяці протестують на Майдані. І що треба негайно вирішити політичну кризу», – підкреслив В. Кличко. За результатами зустрічі Президент пообіцяв створити комісію з представників Адміністрації Президента, Кабміну й представників опозиції, яка займеться вирішенням кризової ситуації в країні.

Також голова Політради «Батьківщини» А. Яценюк повідомив, що тривають консультації між трьома опозиційними силами (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.01).

На Майдане объявили всеобщую мобилизацию.

Комендант Майдана, народний депутат от фракции «Батьківщина» А. Парубий призвал приезжать на Майдан и записываться в отряды самообороны. Об этом он заявил на брифинге в Штабе национального сопротивления, информирует пресс-служба «Батьківщини» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 20.01).

Активні дії й атаки на кордон охорони на вул. Грушевського здійснюють активісти «Правого сектору». Такий висновок можна зробити з повідомлень спільноти в соцмережі «Вконтакте».

Так, на сторінці спільноти активно коментуються й координуються події на Європейській площі та біля стадіону «Динамо». Учасників заохочують до дій, закликають долучитися активістів з інших міст, допомогти з наданням скляних півлітрових пляшок (для коктейлів Молотова), нагадують про необхідність мати при собі піротехніку тощо.

Також тут зазначається, що мобілізація учасників акцій протесту триває по всій країні, і не лише «Правим сектором» (*Українська правда (www.pravda.com.ua)*. – 2014. – 19.01).

Киевская «Батьківщина» и депутат Ю. Одарченко 20 января 2014 г. подали иск в Высший административный суд Украины с требованием признать противоправными действия Президента Украины В. Януковича относительно подписания им 17 января 2014 г. 11 законодательных актов и обязать его не допустить их официального обнародования. Об этом сообщает пресс-служба Киевской организации партии «Батьківщина».

Как отмечают в партии, ответчиками по данному иску является Президент Украины и Верховная Рада. В частности, в части требований суда к парламенту предлагается признать противоправными действия законодательного органа по включению в повестку дня, рассмотрению и голосованию (путем поднятия рук) 11 законодательных актов (*Четверта Влада (http://4vlada.net)*. – 2014. – 20.01).

Народный депутат Украины, лидер Европейской партии Украины Н. Катеринчук обратился с иском в Высший административный суд Киева, в котором просит суд признать противоправными действия Верховной Рады Украины о проведении голосования на пленарном заседании 16 января 2014 г. антидемократических законов. Другим иском он просит суд остановить публикации этих законов в СМИ (*Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua)*. – 2014. – 20.01).

Рада міністрів закордонних справ Євросоюзу закликала Україну до демократичного виходу з політичної кризи. Про це у своєму Twitter повідомила представник верховного представника ЄС із закордонних справ і політики безпеки К. Ештон М. Косьянчич, передає УНН.

«Рада глав МЗС ЄС ухвалила висновки щодо України: занепокоєння з приводу недавніх подій, заклик до загальнонаціонального діалогу для демократичного вирішення політичної кризи», – написала вона.

На 21 січня у Єврокомісії заплановані дебати щодо очікувань представників громадянського суспільства України від ЄС ***(Українські Національні Новини (http://www.unn.com.ua). – 2014. – 20.01).***

Совет Европейского Союза обнародовал решение, принятое по результатам обсуждения ситуации в Украине: ЕС озабочен принятыми 16 января законами и призывает украинскую власть их отменить. ЕС также подтвердил свою готовность подписать Соглашение об ассоциации, сообщается на официальном сайте Совета ЕС.

Евросоюз призывает украинские власти обеспечить отмену этих изменений и выражает обеспокоенность в связи с последним развитием событий в Украине. «ЕС призывает все заинтересованные стороны проявлять сдержанность, а власти – в полной мере уважать и защищать мирных демонстрантов, право на собрания и свободу слова и прессы. Все акты насилия должны быть должным образом расследованы, а виновные привлечены к ответственности», – говорится в решении ЕС ***(Четверта Влада (http://4vlada.net). – 2014. – 20.01).***

Европейский Союз пока не рассматривает возможное применение санкций против высшего руководства Украины. Об этом заявил министр иностранных дел Швеции К. Бильдт. Вместе с тем, передает УНИАН, глава шведского

МИД признал, что этот инструмент также есть в арсенале возможных действий ЕС.

Кроме того, он подчеркнул, что ЕС будет внимательно следить за тем, как будут развиваться события на Украине (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 20.01).

Министр иностранных дел Германии Ф.-В. Штайнмайер выразил озабоченность в связи с обострившейся ситуацией в Украине. В кулуарах встречи глав внешнеполитических ведомств стран Евросоюза в Брюсселе глава МИД ФРГ заявил, что он с удовлетворением воспринял известие о предстоящей встрече в Киеве лидеров оппозиции с Президентом Украины В. Януковичем, в ходе которой будут обсуждаться возможности деэскалации ситуации, передает агентство АФР.

В то же время он подчеркнул, что не видит путей быстрого разрешения кризиса в Украине. Он добавил, что намерен обсудить сложившуюся в Украине ситуацию в ходе предстоящей конференции по безопасности в Мюнхене (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 20.01).

21 січня у Єврокомісії відбудуться дебати щодо очікувань представників громадянського суспільства України від ЄС, передає УНН з посиланням на офіційну сторінку ЄК.

Крім співачки Р. Лижичко, Україну представлятиме активіст громадянського суспільства Майдану О. Гончарук. Після дебатів щодо України обговорюватимуться питання підготовки до парламентських виборів у ЄС у травні цього року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 19.01).

США закликали В. Януковича вдатися до кроків, що применшать конфлікт з народом. У заяві речниці Ради національної безпеки США К. Гайден, оприлюдненій на сайті Посольства США в Україні, зазначено, що наростання напруження

в Україні є прямим наслідком нездатності уряду визнати законне невдоволення народу. Адміністрація президента США закликає уряд України «вдатися до кроків, які дадуть Україні кращий шлях уперед». Такими кроками, відповідно до тексту заяви, може бути «скасування антидемократичних законів, ухвалених останніми днями, виведення міліцейських спецпризначенців з центру Києва й початок діалогу з політичною опозицією» (*Четверта Влада* (<http://4vlada.net>). – 2014. – 20.01).

Посол ЄС в Україні Я. Томбінські закликав українців зберігати спокій. Про це повідомляє Facebook делегації ЄС в Україні. «Ми закликаємо людей не загострювати ситуацію, яка вже є дуже важкою й небезпечною. Атаки на правоохоронців можуть дати аргументи тим, хто не є прихильником політичного способу вирішення кризи», – стверджує Я. Томбінські у своїй заяві (*Українська правда* (www.pravda.com.ua). – 2014. – 19.01).

Президент Польщі Б. Коморовський скликав на 22 січня у Варшаві засідання Ради національної безпеки на тему ситуації в Україні. Про це повідомили в Бюро національної безпеки Польщі, передає УНН.

Головною темою засідання буде обговорення стратегічних польських і європейських проблем у відносинах з Україною, відзначили в бюро (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 20.01).

В Одессе активисты также заблокировали спецподразделения «Беркута» и Внутренних войск, чтобы не допустить их в Киев, сообщают в Twitter активисты Евромайдана. «Свободные Одесситы (с большой буквы) блокируют “беркутов”. В Одессе заблокировали военных, выезжающих на Киев», – говорится в сообщении. Как известно, силовиков также блокируют во Львове и Ивано-Франковске (*Главком* (<http://glavcom.ua>). – 2014. – 20.01).

Акція «похоронів» свободи слова пройшла під стінами Адміністрації Президента.

Близько 20 журналістів з різних видань поклали вінки і квіти до паркану, де стоять правоохоронці, біля Адміністрації Президента, передає кореспондент УНН. Один вінок поклали вільній пресі, другий – свободі слова, третій – демократії (*Українські Національні Новини (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 18.01*).

Суд закрыл уголовное дело против С. Власенко.

Печерский районный суд Киева в пятницу удовлетворил ходатайство защитника экс-премьера Украины Ю. Тимошенко С. Власенко о закрытии уголовного производства в отношении него об избивении бывшей жены Н. Окунской в связи с истечением срока давности.

Такое решение суд огласил в пятницу, 17 января, рассмотрев ходатайство С. Власенко, заявленное им накануне (*Четверта Влада (<http://4vlada.net>). – 2014. – 17.01*).

Власти Украины не согласятся на проведение досрочных президентских и парламентских выборов, которых требует оппозиция, сторонам стоит договариваться о возможности участвовать в выборах для всех кандидатов от оппозиции, считает глава украинского Центра политических исследований «Пента», политолог В. Фесенко.

«Вряд ли власть пойдет на призывы к досрочным выборам, полной перезагрузке власти. Тут нужно быть реалистом, поэтому логично было бы договариваться о том, чтобы обеспечить гарантии демократичности будущих выборов», – сказал В. Фесенко «РИА Новости» в понедельник. По его мнению, оппозиции нужно договариваться с властью о возможности участия в президентских выборах для всех трех лидеров оппозиционных партий: В. Кличко (УДАР), А. Яценюка («Батьківщина») и О. Тягнибока («Свобода»). «В рамках

таких гарантій можливі також обов'язательства паритетного формування Центризбиркома, согласование необхідних змін в закон о выборах Президента», – сказав експерт.

В. Фесенко вважає, що в рамках майбутньої президентської кампанії влада і опозиція можуть обговорювати питання про внесення змін в Конституцію. «Сторони можуть домовитися обмежити повноваження Президента і таким чином зняти напруження навколо майбутніх президентських виборів», – сказав політолог (*РІА Новості* (<http://rian.com.ua/politics/20140120/339811368.html>)). – 2014. – 19.01).

Немає нічого екстраординарного в нових п'яти законах, які подані на розгляд Президенту. Законодавча проблема криється в самих депутатах, які безграмотно пишуть закони, які заплутують уже з першого речення. Про це сказав відомий політолог К. Бондаренко, передає УНН.

На думку політолога, закони, які спричинили такий суспільний резонанс в Україні, вже давно діють у багатьох країнах. «У мене особисто викликає занепокоєння закон про носіння зброї суддями. Це стосується також і придбання SIM-карток за паспортом, хоча така норма існує в деяких європейських країнах», – сказав політолог.

«Не бачу нічого такого екстраординарного в нових п'яти законах, які подані на розгляд Президенту – багато схожих є в цілому ряді європейських країн», – пояснив К. Бондаренко.

Він також не вважає, що Закон про наклеп, який в Україні намагаються ухвалити не перший раз, поведе Україну за білоруським сценарієм. «Нинішні дискусії можуть мати масу різночитань. Але тут поки немає нічого репресивного, що б давало нам привід думати, що ми прокинулися в Білорусі», – вважає політолог (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>)). – 2014. – 19.01).

Події 19 січня переломні у двох сенсах – по-перше, фактично був зірваний сценарій перетворення України на

поліцейську державу, а по-друге, протестний рух і протестні низи, які уособлює Майдан, вийшли з-під контролю опозиційних еліт. Про це у коментарі ІА ZIK заявив директор Інституту глобальних стратегій В. Карасьов. «І сьогодні вже Майдан буде багато в чому диктувати не тільки протестний порядок денний, а й умови переговорів з владою», – зазначив він.

На думку політолога, якщо і далі триватиме пряме зіткнення влади і протестного масового руху, це зіткнення не матиме більш-менш чіткого прогнозованого результату. «Або протестний рух переможе владу – з усіма наслідками радикальних дій, або влада остаточно зможе підкорити Майдан, хоча після вчорашніх подій зрозуміло, що зробити це вже буде неможливо. Тому питання в тому, чи опозиція не буде намагатися брати під контроль Майдан, а очолить протестний майданний рух і буде слухати Майдан. Якщо опозиція цього не зробить, то тоді стихійний масовий низовий рух буде тривати і протести перетворяться на стихійну масову революцію в Києві», – сказав В. Карасьов.

Він прогнозує, що певний час ситуація буде зависати. Влада розмірковуватиме, як діяти далі і чи йти на поступки. «Але зрозуміло, що сили влади вже поступово вичерпуються. Силовики видихаються. “Беркут” не може стримати оцей низовий тиск. І очевидно, не зразу, а з часом влада зрозуміє, що єдиний вихід – це почути Майдан. Але не так, як почули раніше – у вигляді драконівських законів, а почути реально і починати серйозні перемовини в рамках загальнонаціонального круглого столу для того, щоб знайти мирний демократичний спосіб виходу із політичної кризи», – вважає політолог (*ZIK http://zik.ua/ua/news/2014/01/20/karasov_uchorashni_podii_per_elomni_syly_vlady_vycherpuyutsya_453993*). – 2014. – 20.01).

ЕКОНОМІКА

В 2014 г. ожидается увеличение расходов на науку. Согласно принятому закону про Госбюджет-2014, наука будет профинансирована в этом году в объемах, на 100 млн грн больших, чем в прошлом году.

Финансирование было увеличено на государственные целевые программы и фундаментальные научные исследования, на подготовку кадров, научную инфраструктуру и деятельность научных библиотек (*УРА-Информ* (<http://ura-inform.com>)). – 2014. – 19.01).

Бюджетна політика поточного року спрямована на збалансування загальнодержавних і регіональних інтересів.

Ключовим напрямом бюджетної політики на 2014 р. у сфері взаємовідносин державного бюджету з місцевими бюджетами є збалансування загальнодержавних і регіональних інтересів, спрямованих на раціональне використання економічного потенціалу кожного регіону з максимально можливим економічним ефектом.

Так, загальний ресурс місцевих бюджетів на 2014 р. порівняно з 2013 р. збільшено на 9,8 %, або 21,7 млрд грн. При цьому інвестиційний ресурс місцевих бюджетів на соціально-економічний розвиток територій зріс на 3,4 млрд грн і становить 16,2 млрд грн.

Необхідно також відзначити, що у Державному бюджеті України на 2014 р. уперше передбачено видатки на:

– розширення мережі дошкільних навчальних закладів, модернізацію дитячих спортивних майданчиків загальноосвітніх і дошкільних навчальних закладів;

– забезпечення харчування (сніданками) учнів 5–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів;

– встановлення надбавок за обсяг та якість виконаної роботи медичним працівникам, що надають первинну медичну допомогу у регіонах, які не беруть участі у пілотному проекті реформування галузі охорони здоров'я.

Разом з цим враховано кошти на:

– підвищення розмірів мінімальної заробітної плати, посадового окладу (тарифної ставки) працівника I тарифного розряду ЄТС;

– підвищення рівня фінансової забезпеченості місцевих бюджетів за видатками на виплату заробітної плати працівників бюджетних установ та оплату за енергоносії;

- виплату допомоги по догляду за інвалідом I чи II групи внаслідок психічного розладу;
- забезпечення додаткових виплат медпрацівникам системи екстреної медичної допомоги;
- підтримку проведення реформування системи охорони здоров'я.

Варто також зауважити, що у поточному році, як і у попередніх роках, державна підтримка розвитку регіонів здійснюватиметься через державний фонд регіонального розвитку, обсяг якого становить 3 480,0 млн грн. При цьому з метою концентрації коштів державної підтримки розвитку регіонів у 2014 р. субвенція з державного бюджету місцевим бюджетам на здійснення заходів щодо соціально-економічного розвитку окремих територій у обсязі 1,0 млрд грн є складовою державного фонду регіонального розвитку (*Урядовий портал (www.kmu.gov.ua). – 2014. – 20.01*).

Добыча газа в Украине в 2013 г. выросла на 800 млн куб. м до 21 млрд, свидетельствуют данные Министерства энергетики и угольной промышленности. Из них 18,7 млрд куб. м добыли государственные компании, входящие в структуру «Нефтегаза», 2,3 млрд – другие предприятия.

Основной прирост в прошлом году пришелся на государственный «Черноморнефтегаз» и частные компании.

Крупнейшими добывающими компаниями 2013 г. стали:

- «Укргаздобыча» – 15,1 млрд куб. м (+0,5 % по сравнению с 2012 г.);
- «Укрнефть» – 1,9 млрд куб. м (–5 %);
- «Черноморнефтегаз» – 1,65 млрд куб. м (+41 %);
- «Нефтегаздобыча» – 505 млн куб. м (–22 %);
- «Еско-Північ» – 433 млн куб. м (+150 %);
- «Природные ресурсы» – 292 млн куб. м (+41 %);
- «Куб-Газ» – 282 млн куб. м (+41 %);
- «Полтавская газонефтяная компания» – 222 млн куб. м (–15,9 %).

Напомним, в ноябре Президент В. Янукович заявил, что Украина полностью обеспечит себя газом собственной добычи

до 2020 г. В прошлом году стране пришлось импортировать около 28 млрд куб. м из России и еще примерно 2 млрд куб. м из Европы (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2014. – 19.01).

Производство свежего или охлажденного мяса птицы в Украине в 2013 г. выросло на 6,8 % по сравнению с 2012 г. и составило 732 тыс. т, сообщила Государственная служба статистики Украины.

Согласно сообщению, в декабре украинские птицеводы поставили на рынки 67,7 тыс. т мяса птицы, что на 16,8 % превышает результаты декабря 2012 г., и на 8,7 % больше показателей ноября 2013 г. При этом производство замороженного мяса птицы в прошлом году превысило показатели 2012 г. на 91,4 % и составило 136 тыс. т, из которых 11,3 тыс. т было произведено в декабре, что на 39,6 % больше, чем в декабре 2012 г., однако на 11,2 % ниже ноябрьских показателей 2013 г. (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 17.01).

Основное внимание Национального банка Украины в 2014 г. будет сфокусировано на кредитовании экономики.

Об этом заявила директор генерального департамента денежно-кредитной политики Национального банка Украины Е. Щербакова, пишет издание «Обозреватель» (<http://finance.obozrevatel.com/business-and-finance/74265-nbulikvidnost-bankov-ne-vyizyivaet-opaseniij.htm>).

«Кредитование будет оставаться одним из важных фокусов внимания Национального банка. Задача здоровой банковской системы – кредитовать бизнес, обслуживать его потребности. Иначе – это мыльный пузырь», – сказала она. Е. Щербакова подчеркнула, что в зоне особого внимания регулятора будет оставаться сокращение банками проблемных кредитов. В свою очередь, монетарная политика центробанка, по ее словам, поддержит потребности экономики и рынка.

«2013 г. с точки зрения работы на рынке ликвидности отличался от других годов. Мы проводили стимулирующую поли-

тику, денежное предложение было высокое, если взять среднюю статистику остатков на наших корсчетах, они колебались на уровне 25–30 млрд грн», – подводит итоги Е. Щербакова. Она акцентирует, что шаги регулятора были направлены на освобождение ликвидности в банковскую систему.

«Мы будем продолжать политику по уменьшению доли обязательных резервов, которую мы удерживаем на отдельном счете в Нацбанке и на начало операционного дня. Мы проживем первый квартал, посмотрим, как будет работать экономика, какая будет потребность в ресурсной базе, и тогда уже будут вырабатываться соответствующие политики», – добавила представитель НБУ (*Обозреватель* (<http://finance.obozrevatel.com/business-and-finance/74265-nbu-likvidnost-bankov-neviziyaet-opaseni.htm>)). – 2014. – 17.01).

В 2013 г. ФГИУ по направлениям своей деятельности обеспечил поступления в Госбюджет 112,7 % запланированных на год средств – в результате деятельности фонда от аренды государственного имущества в бюджет поступило 1,054 млрд грн. Об этом сообщает пресс-служба ФГИУ.

Плановое задание по поступлению средств от аренды государственного имущества было установлено в размере 835 млн грн. В результате деятельности фонда от аренды государственного имущества в бюджет поступило 1,054 млрд грн – бюджетное задание выполнено на 126,26 %.

На текущий год установлено задание по поступлению средств от аренды государственного имущества в объеме 840 млн грн. В первую неделю года в Госбюджет уже поступило 44,5 млн грн, это 5,3 % выполнения годового плана.

Что касается приватизации государственного имущества, то протокольным решением совещания у Премьер-министра от 18.11.2013 г., определены задачи для четырех министерств обеспечить передачу собственности на приватизацию в 2013 г. – первом полугодии 2014 г. Задачи для каждого министерства определены в объемах денежных поступлений, которые должна обеспечить переданная ими собственность.

Так, Минпромполитики должно обеспечить передачу собственности на приватизацию в объеме 7–8 млрд грн, Минагрополитики – 2 млрд грн, Минэнергоугля – 8 млрд грн, Мининфраструктуры – 2 млрд грн. Передача министерствами собственности в определенных объемах позволит обеспечить поступления в бюджет от приватизации 19–20 млрд грн и привлечение частных инвестиций на развитие предприятий (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 20.01).

Граждане Украины в рамках кампании по декларированию доходов, полученных в 2013 г., за две недели нового года задекларировали порядка 1,1 млрд грн доходов, сообщили в пресс-службе Министерства доходов и сборов Украины.

Как отмечается, декларации подали 116 тыс. человек, из них порядка 5 тыс. человек задекларировали доходы свыше 1 млн грн. Общий объем задекларированных этими гражданами доходов составил 189,7 млн грн.

В Миндоходов напомнили, что кампания по декларированию доходов стартовала 1 января 2014 г. и продлится до 1 мая 2014 г. Бланк налоговой декларации размещен на сайте Миндоходов. «Налогоплательщики также могут подать декларации через Интернет. Для этого необходимо получить электронный ключ цифровой подписи и соответствующее программное обеспечение», – подчеркнули в пресс-службе Миндоходов.

Объем доходов, полученных гражданами в 2012 г. и задекларированных в рамках проведенной декларационной кампании 2013 г., составил, по предварительным данным, 48 млрд грн, что на 11 млрд грн (23 %) больше объема доходов, задекларированных годом ранее (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 17.01).

Объем депозитов населения в 2013 г. увеличился на 23 %, или на 71 млрд грн до 437,24 млрд. Такие данные содержатся в отчете Национального банка о состоянии денежно-кредит-

ного рынка Украины. По информации регулятора, 98 % из суммы новых вкладов были в гривне. В целом в национальной валюте сейчас оформлены вклады населения на общую сумму 253,6 млрд грн, в иностранной – 183,6 млрд.

Закредитованность населения за год выросла на 5,7 млрд грн до 188,8 млрд. Из этой суммы 122 млрд грн – это гривневые кредиты, 66,8 млрд – валютные.

Напомним, что за весь прошлый год объем депозитов физических лиц в банках вырос на 59 млрд грн, а в 2011 г. – на 35 млрд грн (*Левый берег* (<http://lb.ua>). – 2014. – 19.01).

В Україні наразі 5 млн 279 тис. українців користуються домашнім Інтернетом. Про це УНН повідомили у Державній службі статистики, повідомляє УНН.

Станом на 1 квітня 2013 р. кількість українців, що користувалися домашнім Інтернетом, становила 5 млн осіб, на 1 липня – 5 млн 216 тис. осіб, а вже на 1 жовтня – 5 млн 279 тис. осіб.

Нагадаємо, торік кількість користувачів Інтернетом серед українців зросла на 18 %. «На 18 % збільшилася кількість користувачів Інтернетом. Зараз в Україні налічується майже 5,8 млн абонентів. Важливим моментом є також зростання ринку електронної комерції – обсяги продажу товарів через Інтернет склали 1 млрд грн, що на 47 % більше, ніж у минулому році за аналогічний період. 78 % товарів купують через Інтернет саме в Києві», – сказав голова Комітету Верховної Ради з питань інформатизації та інформаційних технологій В. Омельченко (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.01).

В конце прошлого 2013 г. среди украинцев более чем на 4 % вырос спрос на элитные квартиры стоимостью 200–300 тыс. дол.

Так, согласно сводных данных одного из столичных агентств недвижимости, в структуре покупок жилья 4 % сделок в течение ноября касались именно категории элитных

квартир. В это же время, в декабре соответствующий показатель составил уже 8,4 % сделок.

Всего в этой категории наиболее привлекательными для покупателей являются трехкомнатные квартиры средней площадью около 130 кв. м в центральных районах Киева (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 19.01).

В течение прошлого года налогоплательщикам возмещено 53,4 млрд грн налога на добавленную стоимость. По сравнению с 2012 г., сумма возмещения возросла на 7,5 млрд грн. Об этом сообщил министр доходов и сборов А. Клименко, пишет Finance.UA.

По словам министра, в 2013 г. плательщикам возвращено на 3,5 млрд грн больше заявленной к возмещению суммы налога, которая составляла 49,9 млрд грн. В 2012 г. субъектам хозяйствования было выплачено 46 млрд грн при заявленных 43,3 млрд грн.

Постоянной популярностью у бизнеса пользуется упрощенная процедура автоматического возмещения НДС. Этой возможностью в 2013 г. воспользовались 495 плательщиков из всех регионов Украины и различных отраслей экономики, которые получили возмещение НДС в сумме 22,6 млрд грн (*Finance.ua* (<http://news.finance.ua>). – 2014. – 19.01).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

За даними січневого рейтингу міжнародної рейтингової агенції Fitch надання Росією кредиту й здешевлення газу для України знизить ризик кризи абсолютної зовнішньої ліквідності в Україні у 2014 р. Про це йдеться на ресурсі Fitch, передає УНН.

При цьому, зазначають в експертній групі, «це збереже фінансову нестабільність та зовнішній дефіцит, збільшить зовнішній державний борг і створить складнощі в погашенні

цієї заборгованості у 2016 р.». Також Fitch прогнозує, що обмінний курс гривні до долара буде на рівні 8,3 грн за 1 дол. США. Однак це навряд чи станеться раніше квітня 2015 р., коли заплановані президентські вибори у державі.

На думку експертів зовнішня фінансова позиція України є наразі дуже крихкою. Дефіцит поточних операцій (CAO) збільшився до близько 8,6 % від ВВП в 2013 р. Більш низькі ціни на газ можуть коштувати 2 % від поточного ВВП і також зменшить кількість імпорту.

Експерти підсумовують, що дефіцит бюджету України перевищив 6 % ВВП у 2013 р. і буде збільшуватися в 2014 р. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.01).

Виробництво хліба і хлібобулочних виробів в Україні в 2013 р. становило 1,5 млн т. Такі дані оприлюднила Державна службі статистики України, передає УНН.

Виробництво хліба й хлібобулочних виробів в Україні в 2013 р. становило 1,5 млн т, що на 7,6 % менше попереднього року.

Обсяг виробництва цієї продукції в грудні 2013 р. становив 127 тис. т, що на 7,9 % менше, ніж у грудні 2012 р., але на 3,9 % вище показника листопада минулого року (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua>). – 2014. – 17.01).

Украинские пивовары в 2013 г. произвели 274 млн декалитров пива, что на 7,6 % меньше, чем годом ранее, сообщила Государственная служба статистики.

Согласно сообщению, объем производства пива в декабре прошлого года составил 17,7 тыс. т, что на 6,8 % меньше, чем в декабре 2012 г., но на 3,4 % превышает показатели ноября 2013 г. По данным Госстата, в Украине в 2012 г. производство пива солодового, включая пиво безалкогольное и пиво с содержанием алкоголя не менее 0,5 %, сократилось по

сравнению с 2011 г. на 1,5 % – до 300 млн декалитров (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 18.01).

Государственный центр занятости отмечает повышение уровня занятости во всех регионах Украины.

Ситуация на рынке труда улучшается и характеризуется ростом занятости и сокращением безработицы во всех регионах Украины, что подтверждается последними данными Государственной службы статистики Украины относительно экономической активности населения. Об этом заявила директор Государственного центра занятости Л. Сидельникова.

По ее словам, на 1 января 2014 г. количество безработных, зарегистрированных в центрах занятости, составляет 487,7 тыс. человек (на 1 января 2013 г. – 506,8 тыс.). «В 2013 г. по направлению государственной службы занятости трудоустроились 541,9 тыс. человек из числа зарегистрированных безработных, что на треть больше, чем в 2012 г. Кроме того, работу получили 270 тыс. человек из числа других категорий граждан, это и люди, которые учатся или желают сменить работу, а также пенсионеры. Количество трудоустроенных безработных из числа лиц, которые имеют дополнительные гарантии в содействии трудоустройству, по сравнению с 2012 г. выросла вдвое и составила 154,5 тыс. человек», – рассказала Л. Сидельникова.

При этом по последним данным Государственной службы статистики Украины, количество занятых увеличилось на 62,2 тыс. человек и превысило 20,5 млн человек, а численность безработного населения уменьшилась на 76,7 тыс. человек и составила 1,6 млн человек. Таким образом, уровень занятости украинского населения составляет 60,7 %, а уровень безработицы (по методологии Международной организации труда) – 7,0 % (*Електронні Вісті* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 17.01).

Промышленное производство в США увеличилось в декабре на 0,3 %. Рост показателя обусловлен улучшением в сфе-

ре обрабатывающей промышленности и повышением объемов добычи ископаемых. Результаты совпадают со всеобщими ожиданиями. За год промышленное производство выросло на 3,7 %, превысив докризисный пик на 0,3 %. Загрузка производственных мощностей увеличилась в декабре до 79,2 % с 79,1.

Увеличение промпроизводства в позапрошлом месяце было пересмотрено до 1 % вместо озвученных ранее 1,1 %, тогда как результаты за сентябрь и октябрь были изменены в сторону повышения (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 17.01).

Аналитики одого из крупнейших банков мира британско-гонконгского HSBC утверждают, что в 2015 г. мировая экономика возрастет на 2,8 %.

В докладе отмечается, что во многих странах инфляция сохраняется на неожиданно низком уровне, в первую очередь это касается развитых экономик. «Ситуация выглядит так, будто низкая инфляция отражает ослабление полномочий центральных банков в силу применения нестандартных мер стимулирования денежно-кредитной политики», – говорится в докладе.

Несмотря на улучшение перспектив экономического роста, аналитики HSBC не прогнозируют возвращения к докризисным темпам роста. Ожидается, что в 2015 г. рост мировой экономики ускорится до 2,8 % с 2,0 в 2012 г. и до 2,6 % в 2013 г.

«Ускорение показывает переход от спада в экономике еврозоны в 2013 г. к небольшому росту наряду с наиболее агрессивным, хотя и несбалансированным, ростом в Великобритании. Рост экономики США на уровне около 2,3 % в 2014 г. и 2,5 % в 2015 г. все еще разочаровывает относительно темпов роста за последние годы. Развивающиеся рынки вышли из стагнации 2013 г., темпы их роста к 2015 г. составят более 5 %. Однако экономическое состояние Бразилии остается весьма слабым», – говорится в докладе (*Минфин.com.ua* (<http://minfin.com.ua>). – 2014. – 19.01).

Авторитетное рейтинговое агентство Moody's повысило на одну ступень кредитный рейтинг Ирландии. Это означает, что Ирландия избавилась от так называемого «мусорного» статуса.

Объявляя о принятом решении, 17 января, эксперты Moody's объяснили повышение рейтинга до Ваа3 тем, что в Ирландии зафиксирован рост экономики, а также тем, что эта страна в декабре, согласно установленному плану, отказалась от помощи европейского стабилизационного фонда (ESM).

Moody's также изменило прогноз для Ирландии со стабильного на позитивный. Ирландия в середине декабря первой из кризисных стран еврозоны официально вышла из-под опеки ESM.

Для борьбы с кризисом в банковском секторе и на рынке недвижимости Ирландия в 2010 г. второй из стран еврозоны после Греции обратилась за помощью к европейскому стабфонду и получила кредиты на сумму 67,5 млрд евро в обмен на повышение налогов, распродажу госсобственности и структурные реформы. Еще 17,5 млрд евро Дублину удалось получить благодаря режиму жесткой экономии. Об этом сообщает Deutsche Welle (*Електронні Вісти* (<http://elvisti.com>). – 2014. – 17.01).

Рівень зареєстрованого безробіття в Латвії зростає другим місяць поспіль – наприкінці грудня він становив 9,5 % економічно активного населення, повідомляє Державне агентство зайнятості (ДАЗ).

У листопаді безробіття становило 9,3 %, збільшившись порівняно з жовтнем на 0,2 п. п. У грудні кількість безробітних збільшилася на 1,7 тис. осіб. Наприкінці місяця на обліку в ДАЗ перебувало 93,3 тис. безробітних. У Ризі безробіття в грудні становило 5,6 % (*Интернет-портал державної служби зайнятості України* (<http://www.dcz.gov.ua>). – 2014. – 19.01).